

รายงาน
“การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ”
(ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542)

**รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้
ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ**

กลุ่มครู/คณาจารย์
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

370.71 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส 691 ส รายงาน “การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู
ต้นแบบ” (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542)
รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ/กรุงเทพฯ : สกศ., 2547.

153 หน้า

ISBN : 974-559-667-1

1. รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
2. ครูต้นแบบ
3. ชื่อเรื่อง

รายงาน “การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ”
(ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542) รูปแบบการจัดกระบวนการ
การเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

โดย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 78/2547

พิมพ์ครั้งที่ 1 มิถุนายน 2547

จำนวน 2,000 เล่ม

จัดพิมพ์เผยแพร่ กลุ่มครู/คณาจารย์
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เลขที่ 99/20 ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต

กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0-2668-7123 ต่อ 2526, 2529, 2531

โทรสาร 0-2668-7329

เว็บไซต์ <http://www.onec.go.th>

สำนักพิมพ์ บริษัท ดับบลิว เจ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

199/19 ถนนวิภาวดีรังสิต

สามเสนใน พญาไท กทม. 10400

โทร.0-2616-3400-5

คำนำ

จากสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานโครงการครูต้นแบบ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เดิม) ซึ่งดำเนินการเป็นโครงการวิจัยนำร่องรวมสี่ปี (พ.ศ. 2541 - 2544) ได้มุ่งสรรหาครูที่มีผลงานการสอนดีเด่นด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวการปฏิรูปการเรียนรู้ มีรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นแบบอย่าง พร้อมทั้งยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นครูต้นแบบและสนับสนุนให้เผยแพร่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแก่ครูเครือข่ายในลักษณะกัลยาณมิตรนิเทศ การดำเนินงานดังกล่าวสามารถคัดเลือกครูต้นแบบได้จำนวน 586 คน ครูต้นแบบกลุ่มนี้ได้นำเสนอรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน ชัดเจน และมีคุณภาพ จนสามารถเป็นแบบอย่างได้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้รวบรวมและสังเคราะห์ให้เห็นภาพรวมของรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบต่างๆ ของครูต้นแบบ ตามกรอบสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้ครูผู้สอนทั่วไปสามารถนำไปพิจารณาปรับใช้ สามารถออกแบบการจัด

กระบวนการเรียนรู้ของตนได้ สอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การเรียนรู้ของหลักสูตรได้ เอกสารชุด “การสังเคราะห์รูปแบบ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ” มีจำนวน 10 เล่ม ประกอบด้วย

เล่มที่ 1 สรุปรูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครู ต้นแบบ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

เล่มที่ 2 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เล่มที่ 3 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

เล่มที่ 4 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

เล่มที่ 5 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้สังคมศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม

เล่มที่ 6 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

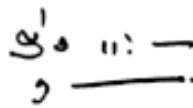
เล่มที่ 7 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะ

เล่มที่ 8 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

เล่มที่ 9 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เล่มที่ 10 รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตาม
สาระการเรียนรู้การศึกษาศิลปะ

สำนักงานฯ ขอขอบคุณคณะผู้วิจัย และผู้พิจารณารายงาน
ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จนทำให้การดำเนินงานลุล่วงไปด้วยดี
และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารชุดนี้จะเป็นองค์ความรู้ที่มีประโยชน์
ต่อครูผู้มีส่วนสำคัญต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ต่อไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ตอนที่ 1 สารสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	1
1.1 ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะ	
ของภาษาต่างประเทศ	1
1.2 วิสัยทัศน์	3
1.3 เป้าหมายการจัดกระบวนการเรียนรู้	3
1.4 คุณภาพผู้เรียน	5
1.5 คุณลักษณะผู้สอน	11
1.6 สารและมาตรฐานการเรียนรู้	13
ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	16
2.1 กลุ่มรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้	
แบบการพัฒนากระบวนการคิดและการจัดการ	17
2.1.1 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้	
แบบซีปปา (CIPPA Model)	17

2.1.2 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT's Learning System)	23
2.1.3 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากการทำโครงการ	27
2.1.4 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบการพึ่งพาตนเอง (SELF ACCESS)	33
2.1.5 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching)	46
2.1.6 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบ 2 W 3 P	51
2.1.7 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning)	53
2.2 กลุ่มรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบใช้ประสบการณ์จริง	56
2.2.1 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ.)	56
2.2.2 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการออกแบบแผนประสบการณ์ อี เอ พี (English Teaching By Using Experiential Activities Planner Model)	61

2.2.3 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบเน้นกระบวนการกลุ่ม โดยใช้ใบงาน	66
2.2.4 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบธรรมชาติ (Whole Language)	71
2.2.5 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบเน้นเนื้อหา (Content-Based Instrucion : CBI)	76
2.2.6 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นภาระงาน (Task - based Learning)	82
2.2.7 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบ Activities-Based Teaching	86
2.3 กลุ่มรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการ	87
2.3.1 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการ	87
2.3.2 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบนวัตกรรมการเรียนรู้	93
2.4 กลุ่มรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากแหล่งวิทยาการ	97
2.4.1 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้เนื้อหานำไปสู่การเรียนรู้ จากชุดฝึกปฏิบัติการ อ่านภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (Academic English)	97

2.5 ตัวอย่าง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	101
2.5.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา	101
2.5.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษา	104
บรรณานุกรม	141
คณะผู้ดำเนินการ	142

ตอนที่ 1

สาระสำคัญของการจัดการกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

จากเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ, 2545) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ จึงได้ประมวลในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 ความสำคัญ ธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของภาษาต่างประเทศ

1.1.1 ความสำคัญของภาษาต่างประเทศ

สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมมีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็ว บุคคลในสังคมต้องติดต่อ พบปะ เพื่อดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่ง ในการสื่อสารความรู้สึกนึกคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันและกันในการศึกษาหาข้อมูลความรู้ และถ่ายทอดวิทยาการต่างๆ แก่กัน ในด้านเศรษฐกิจ ภาษา มีความจำเป็นยิ่งขึ้น ในการเจรจาต่อรองด้านการค้าและการประกอบอาชีพ

อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการรู้ภาษาต่างประเทศ จะช่วยสร้างสัมพันธอันดีระหว่างชนชาติไทยและชนชาติอื่น เพราะมีความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลก

1.1.2 ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ และลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner-Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทั้งด้านภาษาต่างประเทศ โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการ

ค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาต่างๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

1.2 จีลียทัศน์

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษา ต่างประเทศ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ หรือ ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและ วัฒนธรรม อันหลากหลายของประชาคมโลก สามารถถ่ายทอด ความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

1.3 เป้าหมายการจัดการกระบวนการเรียนรู้

การเรียนการสอนภาษาเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนซึ่งต้องอาศัย ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนตลอดจนกระบวนการเรียน การสอน ซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎีและวิธีการต่างๆ มากมาย ทฤษฎีและ วิธีการเหล่านี้ ได้แก่ การศึกษาถึงความต่อเนื่องตามลำดับของเนื้อหา หน้าที่ของภาษา ความหลากหลายของภาษา วัฒนธรรมและการ วิเคราะห์ ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อกัน จึงทำให้เกิดความหลากหลายของ แนวคิดขึ้น และก่อให้เกิดวิธีสอนที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น ผู้สอน

จะต้องศึกษาวิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้ออกความรู้แก่ผู้เรียนเป็นผู้สนับสนุน เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน มีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้

การจัดการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่มีการฝึกปฏิบัติ มีการนำภาษาไปใช้ได้จริงตามหน้าที่ของภาษาในการสื่อความหมาย โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสภาพสังคม ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้ จะมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาให้มาก และให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนจึงควรเลือกใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ต่างๆ (Learning Strategies) ที่เหมาะสมกับวัย และระดับชั้นของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีลีลาการเรียน (Learning Styles) เป็นของตนเอง กลยุทธ์การเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่ กลยุทธ์ในการสื่อสาร ทักษะการจำ ทักษะการถาม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การประเมินตนเอง การวางแผนจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้วิธีเรียนแบบต่างๆ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ ได้เหมาะสมกับตนเองตามระดับชั้น ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรดำเนินการดังนี้

1. เลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการเลือกสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับสภาพและลักษณะผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุขหรือคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของสาระการเรียนรู้ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การสอนภาษาแบบองค์รวม การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้จากการทำโครงการ การเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน เป็นต้น

2. คิดค้นเทคนิคกลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่างๆ และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาความสนใจและวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น เวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน

1.4 คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่สร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตรงตามจุดหมายของหลักสูตรอันเป็นคุณภาพตามความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและเกิดความมั่นใจในการที่จะสื่อสารกับชาวต่างประเทศ รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ และยังมีความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย

การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพได้ตามที่คาดหวังดังกล่าว เมื่อจบหลักสูตรผู้เรียนต้องมีความรู้ ทักษะหรือกระบวนการและคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ดังนี้

1. สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้อย่างดี
2. สามารถอ่าน เขียน ฟัง พูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสุนทรียภาพและสร้างสรรค์
3. ตระหนักในความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
4. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ
5. สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการอยู่ร่วมกันในสังคมได้ตามสถานการณ์ต่างๆ

โครงสร้างของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน (Proficiency-Based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ช่วงชั้น ป.1-3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
2. ช่วงชั้น ป.4-6 ระดับต้น (Beginner Level)
3. ช่วงชั้น ม.1-3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)

4. ช่วงชั้น ม.4-6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

ช่วงชั้นที่ 1 (จบชั้นประถมศึกษาปีที่3)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยน และนำเสนอข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ชีวิตประจำวัน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
2. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด ตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และความสัมพันธ์กับบุคคล ภายในวงศัพท์ 300-450 คำ (คำศัพท์เป็นรูปธรรม)
3. ใช้ประโยคคำเดี่ยว (one word sentence) และประโยคเดี่ยว (simple sentence) ในการสนทนาโต้ตอบตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาตามระดับชั้น
5. มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ในการเสนอข้อมูลที่เป็นความรู้ในวิชาอื่นตามความสนใจและวัย
6. มีความสามารถในการใช้ภาษาภายในห้องเรียนและในโรงเรียนในการแสวงหาความรู้และความเพลิดเพลิน

ช่วงชั้นที่ 2 (จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยน และนำเสนอข้อมูลข่าวสารสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อมในชุมชน

2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน ตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ ภายในวงศัพท์ ประมาณ 1,050 - 1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

3. ใช้ประโยคเดี่ยว และประโยคผสม สื่อความหมาย ตามบริบทต่างๆ

4. เข้าใจข้อความที่เป็นความเรียง และไม่ใช้ความเรียง ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในบริบทที่หลากหลาย

5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ตามบริบทของข้อความ ที่พบตามระดับชั้น

6. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ นำเสนอและสืบค้นข้อมูลความรู้ ในวิชาอื่นที่เรียนตามความสนใจและระดับชั้น

7. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายใน ห้องเรียนและในโรงเรียน ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และเพื่อความเพลิดเพลิน

ช่วงชั้นที่ 3 (จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยนนำเสนอ ข้อมูลข่าวสาร สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แสดงความรู้สึกนึกคิด

และความคิดรวบยอด โดยใช้น้ำเสียงทำทางในรูปแบบที่เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ

2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์กับบุคคล เวลาว่าง และสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทาง ท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงศัพท์ประมาณ 2,100 - 2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

3. ใช้ประโยคผสม (Compound Sentence) และ ประโยคซับซ้อน (Complex Sentence) ที่ใช้สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

4. อ่าน เขียน ข้อความที่เป็นความเรียงและไม่เป็นความเรียง ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่มีตัวเชื่อมข้อความ (Discourse Markers)

5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาตามบริบทของข้อความที่พบในแต่ละระดับชั้น

6. มีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ สืบค้นข้อมูลความรู้ในวิชาอื่นๆ ที่เรียนตามความสนใจและระดับชั้น

7. ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง หาความเพลิดเพลินและเป็นพื้นฐานในการทำงานและประกอบอาชีพ

ช่วงชั้นที่ 4 (จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แสดงความรู้สึกนึกคิด แสดงความคิดเห็นรวบยอดในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา งานอาชีพ ชุมชนและสังคมโลก ในรูปแบบที่เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะ
2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์กับบุคคล เวลาว่างและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ภายในวงศัพท์ประมาณ 3,600 - 3,750 คำ (คำศัพท์ที่มีระดับการใช้แตกต่างกัน)
3. ใช้ประโยคผสม (Compound Sentence) และประโยคซับซ้อน (Complex Sentence) ที่ใช้สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
4. อ่าน เขียน ข้อความที่เป็นความเรียงและไม่เป็นความเรียง ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่มีตัวเชื่อมข้อความ (Discourse Makers)
5. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษาตามบริบทของข้อความที่พบในแต่ละระดับชั้น

6. มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ สืบค้นข้อมูลความรู้ในวิชาอื่นๆ ที่เรียนตามความสนใจ และระดับชั้นจากสื่อที่หลากหลาย

7. ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง หาความเพลิดเพลิน และเป็นพื้นฐานในการทำงานและประกอบอาชีพ

5. คุณลักษณะของผู้สอน

1. มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนการสอน โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2. มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาภาษาต่างประเทศ และวัฒนธรรมของประเทศเป็นอย่างดี

3. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้ดี เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

6. มีความสามารถในการจัดทำสื่อ ใช้สื่อในการวัดและประเมินผลการเรียนภาษาต่างประเทศได้หลายรูปแบบตามหลักการ

7. มีความรู้ ความเข้าใจด้านจิตวิทยา เข้าใจลักษณะ

ธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนเป็นอย่างดี ตระหนักในความแตกต่างระหว่างบุคคล

8. มีคุณลักษณะของครูดีที่ผู้เรียนพึงประสงค์และมีความเป็นกัลยาณมิตร ยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน

9. เป็นแบบอย่างที่ดีด้านความประพฤติและคุณธรรม

10. ควรได้รับการฝึกด้านภาษาเป็นอย่างดีทั้งภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ รวมทั้งการใช้ภาษาแม่ของนักเรียนให้เป็นประโยชน์ในการสอนภาษาเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้อย่างรวดเร็ว เช่น มโนทัศน์ของไวยากรณ์ คำ และคำศัพท์ แต่วิธีจะใช้เป็นวิธีสุดท้ายเมื่อใช้วิธีอื่นไม่ได้ผล

11. วางแผนการเรียนล่วงหน้า เตรียมสถานการณ์ในการสื่อสาร รวมทั้งโสตทัศนูปกรณ์ในการสอน และกิจกรรมเพื่อความเข้าใจในการฟัง อ่าน พูด หรือเขียน

12. มีความกระตือรือร้นในการสอน ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการสอน คือ ตัวครูและวิธีการสอนของครู อันจะทำให้ นักเรียนมีปฏิภิกิริยาโต้ตอบโดยใช้ภาษาอังกฤษและเมื่อประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

13. มีความคิดสร้างสรรค์ การสอนจะต้องมีมากกว่าการใช้หนังสือ ทำแบบฝึกหัด และปฏิบัติตามคู่มือครูที่เขียนโดยคนอื่น ครูควรหากิจกรรมมาช่วยให้นักเรียนสนใจทำแบบฝึกหัด มีวิธีการหลากหลายที่ครูจะใช้ได้ เช่น เกม เพลง กิจกรรมแก้ปัญหา หรือ กิจกรรมอื่นๆ ที่ทำให้นักเรียนได้ใช้ทักษะที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

1.6 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.6.1 สาระการเรียนรู้

สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง องค์ความรู้ที่เป็นสากลสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย สาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรม ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication) หมายถึง การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึกในเรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ พฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connections) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (Communities) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ภายในชุมชน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.6.2 มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเป็นมาตรฐานกลาง ซึ่งเป็นกรอบด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่สถานศึกษาสามารถนำไปปรับและพัฒนาเพื่อกำหนดเป็นผลการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้เรียน อันจะนำไปสู่การจัดกระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 8 มาตรฐานตามสาระทั้งสิ้น ดังต่อไปนี้

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 :	เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่านสามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ
มาตรฐาน ต 1.2 :	มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกรัก และความคิดเห็นโดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
มาตรฐาน ต 1.3 :	เข้าใจกระบวนการพูด การเขียนและสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 :	เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ
มาตรฐาน ต 2.2 :	เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 :	ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน
-----------------	--

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 :	สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม
มาตรฐาน ต 4.2 :	สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

ตอนที่ 2

**รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ**

การจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงมุ่งฝึกทักษะการปฏิบัติ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเต็มตามศักยภาพ โดยจัดให้มีการประเมินตามสภาพจริง ใช้วิธีพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner Centered) มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

จากการศึกษาเอกสารคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ, 2545) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไว้ตามข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร
3. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
4. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
5. การจัดการเรียนการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหา
6. การสอนภาษาแบบองค์รวม
7. การเรียนรู้จากการทำโครงการ
8. การเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน
9. การสร้างองค์ความรู้
10. วิธีการสอนด้วยการตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR)
11. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบโพร์แม็ทซิสเต็ม
(4 MAT Learning System)

ในการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของครูต้นแบบตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในที่นี้ จึงได้ใช้เกณฑ์การจำแนกทั้ง 11 ข้อดังกล่าว มาเป็นหลักในการจำแนกรูปแบบ ซึ่งวิเคราะห์แต่ละรูปแบบได้ดังนี้

2.1 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบการพัฒนากระบวนการคิดและการจัดการ

2.1.1 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ แบบชิปปา (CIPPA Model)

การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบชิปปา มีการจัดการกระบวนการ

เรียนรู้ตามหลัก CIPPA คือ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง (C) มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือสิ่งแวดล้อม (I) การเคลื่อนไหวร่างกาย (P) การเรียนรู้กระบวนการ (P) การประยุกต์ใช้ความรู้หรือมีการจัดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน (A) ทบทวนความรู้เดิม แสวงหาความรู้ใหม่ ทำความเข้าใจข้อมูล แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม สรุปและจัดระเบียบความรู้ แสดงผลงาน และประยุกต์ใช้ความรู้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

แนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1 ซึ่งเป็นที่มาของชื่อ “CIPPA” ดังนี้

C มาจากคำว่า Construct ซึ่งหมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดของ Constructivism กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง การที่ผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความรู้ด้วยตนเองนี้ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

I มาจากคำว่า Interaction ซึ่งหมายถึง การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

P มาจากคำว่า Physical Participation ซึ่งหมายถึง การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย

P มาจากคำว่า Process Learning หมายถึง การเรียนรู้ กระบวนการต่างๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการพัฒนาตนเอง เป็นต้น การเรียนรู้ กระบวนการเป็นสิ่งที่สำคัญเช่นเดียวกับการเรียนรู้ เนื้อหาสาระต่างๆ การเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ทางด้านสติปัญญาอีกทางหนึ่ง

A มาจากคำว่า Application หมายถึง การนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ และ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ กิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีแต่เพียงการสอนเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนเข้าใจ โดยขาดกิจกรรม การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จะทำให้ผู้เรียนขาดการเชื่อมโยง ระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดประโยชน์ เท่าที่ควร การจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้นี้ เท่ากับเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ เรียนรู้ในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน แล้วแต่ลักษณะของสาระ และกิจกรรมที่จัด

แนวคิดหลัก 5 แนวคิดที่เป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปาหรือแบบประสาน 5 แนวคิด หลักคือ

1. แนวคิดการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism)
2. แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning)
3. แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process-Learning)
5. แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

การใช้แนวคิดหลักทั้ง 5 ดังกล่าวข้างต้น ใช้บนพื้นฐานของทฤษฎีสำคัญ 2 ทฤษฎี คือ

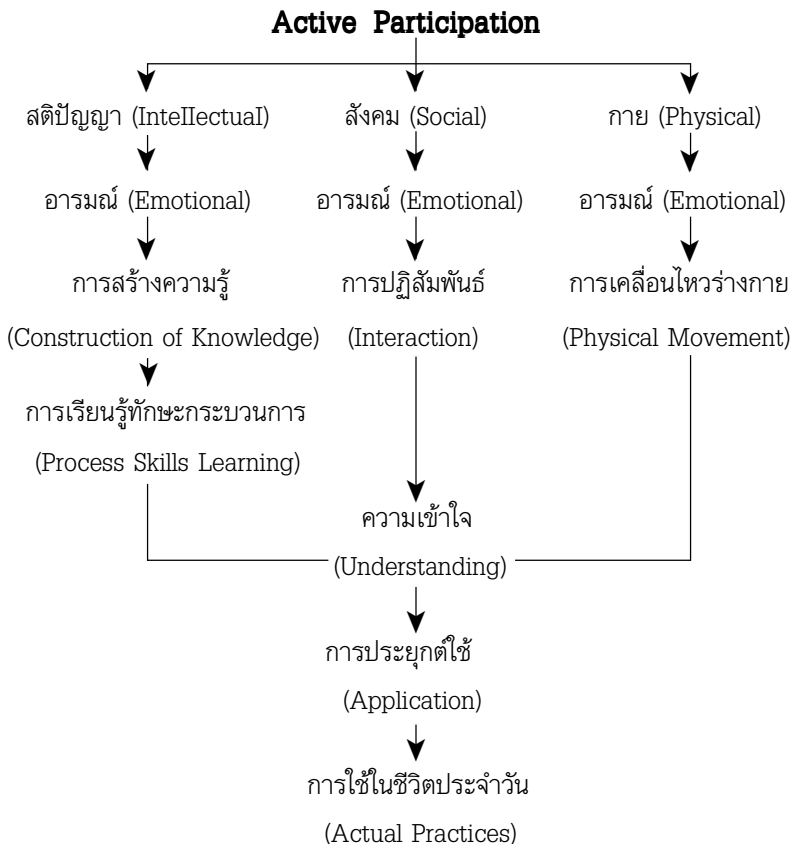
1. ทฤษฎีพัฒนาการมนุษย์ (Human Development)
2. ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

1. แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ แบบจำลองชิปปา (CIPPA MODEL) ของ ดร.ทีศนา แซมณี

การจัดการเรียนการสอน (CIPPA)

ผู้เรียนเป็นสำคัญ → มีบทบาทในการเรียนรู้
มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตา ตื่นใจ

การนำหลักการทั้ง 5 ไปใช้ในการสอน สามารถทำได้หลายรูปแบบ รูปแบบหนึ่งได้พัฒนาขึ้นและทดลองใช้แล้วได้ผลดี ก็คือรูปแบบหรือโมเดลชิปปา “CIPPA MODEL” ซึ่งมีกระบวนการสอนที่ประกอบ ด้วยขั้นตอนสำคัญๆ ดังนี้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

1. ขั้นการทบทวนความรู้เดิม

ขั้นนี้เป็นการดึงความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน

2. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่

ขั้นนี้เป็นการแสวงหาข้อมูล ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่มี จากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งครูอาจจัดเตรียมมาให้ ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาก็คได้

3. ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องศึกษา และทำความเข้าใจกับข้อมูล/ความรู้ที่หามาได้ ผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูล/ประสบการณ์ใหม่ๆ โดยใช้กระบวนการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น ใช้กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้นๆ ซึ่งอาจจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

4. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของตน รวมทั้งขยายความรู้ ความ

เข้าใจของตนเองให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ ความเข้าใจของตนเองแก่ผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อมๆ กัน

5. ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้

ขั้นนี้เป็นขั้นของการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนรู้เป็นระบบระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย

6. ขั้นการแสดงผลงาน

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ต่อย้ำหรือตรวจสอบความเข้าใจของตนและช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ความคิดสร้างสรรค์

7. ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้

ขั้นนี้เป็นขั้นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา และความจำเป็นในเรื่องนั้นๆ

2.1.2 รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT's Learning System)

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT หรือวัฏจักรการเรียนรู้เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าเรื่องที่เรียน วิเคราะห์ ประสพการณ์ ปรับประสพการณ์เป็นมโนทัศน์ พัฒนาความคิดด้วย

ข้อมูล ลงมือปฏิบัติโดยปรับให้เหมาะสมกับตนเอง รู้จักวิเคราะห์ผล
และแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดกับบุคคลอื่นเพื่อประยุกต์ใช้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 สร้างประสบการณ์

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถบอกสินค้าที่ตนรู้จักและแยกประเภทได้

กิจกรรม

1. นักเรียนดูรายการสินค้าของ Makro และสนทนาชนิดของ
สินค้า ราคาสินค้า
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามชนิดของสินค้า
3. นักเรียนสร้าง Web ของสินค้า จากรายการสินค้าที่
กลุ่มได้รับมอบหมาย เครื่องมือประเมินผล แบบสังเกตพฤติกรรม
ของนักเรียน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ได้
2. นักเรียนสามารถเขียนคำศัพท์ที่นักเรียนทราบเป็นภาษา
อังกฤษได้จากรายการแสดงสินค้า

กิจกรรม

1. นักเรียนช่วยกันบอกความหมายคำศัพท์ที่ทราบและยังไม่ทราบ
2. นักเรียนนำเสนอคำศัพท์ใน Venn diagram

ขั้นที่ 3 ปรับประสบการณ์ สร้างเป็นความคิดรวบยอด

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถค้นคว้าจากคำศัพท์จาก Dictionary และแหล่งความรู้อื่น

กิจกรรม

1. นักเรียนเรียงคำศัพท์ใหม่จากรายการสินค้าของ Makro โดยค้นคว้าจาก Dictionary และแหล่งเรียนรู้อื่น
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอคำศัพท์ (ผลงาน)

ขั้นที่ 4 พัฒนาการหาความรู้เพิ่มเติม

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถใช้คำถามเพื่อถามจำนวนของและราคาสินค้าได้

กิจกรรม

1. กิจกรรมการศึกษาความรู้เกี่ยวกับคำนามนับได้และคำนามนับไม่ได้
2. การใช้ How many, How Much (ครูแนะนำเพิ่มเติมและให้ความรู้แก่นักเรียน)

3. นักเรียนฝึกพูด และเขียนประโยคการซื้อขาย

ขั้นที่ 5 ทำตามแนวความคิดที่กำหนด

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์แต่ละประโยคในการซื้อขายได้
2. นักเรียนสามารถพูดบทสนทนาที่เกี่ยวกับการซื้อขายได้

3. นักเรียนทำบัญชีการซื้อสินค้าได้

กิจกรรม

นักเรียนนำเสนอคำศัพท์และประโยค

ขั้นที่ 6 สร้างชิ้นงานตามความถนัดความสนใจ

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถบรรยายประกอบภาพได้

กิจกรรม

1. นักเรียนตัดภาพรายการสินค้าของ Makro และเขียนบรรยายได้รูปตามต้องการ

2. นักเรียนตกแต่งชิ้นงาน ด้วยการวาดภาพระบายสีให้สวยงาม

3. นักเรียนจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์ผลดี/ประยุกต์ใช้

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถประเมินผลงานของตนเองและของคนอื่นๆ ได้

กิจกรรม

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนช่วยกันเสนอแนะ

ขั้นที่ 8 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดกับเพื่อนและนำเสนอ

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานของตนเองและเกิดความภาคภูมิใจ

กิจกรรม

นักเรียนนำผลงานของแต่ละกลุ่มมาจัดแสดงผลงานที่ป้ายนิเทศ

เครื่องมือประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรม ตรวจผลงาน

2.1.3 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากการทำโครงการ

การจัดการเรียนรู้จากการทำงาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการแสดงออกของนักเรียนในสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลอง ให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยนักเรียนได้เลือกเรื่องหรือประเด็นปัญหาการเรียนรู้ เลือกประเภทโครงการที่จะจัดทำ วางแผนปฏิบัติกิจกรรม ศึกษา หรือการแก้ปัญหา สรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน และประยุกต์ใช้ความรู้ โดยเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน นักเรียนจะต้องได้ผลงานที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ลักษณะของการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- นักเรียนเลือกวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- นักเรียนวางแผนการทำงานด้วยตนเอง
- นักเรียนลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง
- ครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทาง
- นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลต่างๆ เป็นต้น

การพัฒนาทักษะทางภาษาด้วยโครงการ

โครงการเป็นกระบวนการเรียนการสอนวิธีหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนอาจให้นักเรียนเลือกหัวข้อที่จะจัดทำตามความสนใจหรือความเหมาะสม หลังจากได้รับรู้เนื้อหาในขั้นนำเสนอเนื้อหาและขั้นฝึกไปแล้ว นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้โดยเลือกทำงานในรูปแบบของโครงการในขั้นนำไปใช้ได้ การเรียนรู้ด้วยกระบวนการของโครงการเป็นการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี นักเรียนอาจเลือกทำคนเดียว หรือจัดทำเป็นกลุ่มได้ตามความพร้อม ความสนใจ การจัดทำโครงการถ้าเป็นนักเรียนเล็กขอเสนอให้ทำในเวลาเรียนทั้งหมด หรือทำเพียงส่วนหนึ่งเพื่อให้อิสระแก่นักเรียนอีกส่วนหนึ่ง ถ้าเป็นนักเรียนโตอาจมอบหมายให้นักเรียนทำนอกเวลาได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของนักเรียนที่สอน แต่ทั้งสองวิธีควรนัดหมายให้นักเรียนนำงานมาเสนอให้ดูเป็นระยะ เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการทำงานของนักเรียน และจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนมาก เพราะถ้านักเรียนคนใดพบปัญหาหรืออุปสรรค ครูจะได้ให้คำแนะนำและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แก้ปัญหาด้วยตนเองโดยมีครูร่วมรับรู้ และเฝ้าสังเกตพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด แก้ปัญหา และเกิดความภาคภูมิใจในการทำงาน รวมทั้งมีชิ้นงานส่งได้ตรงตามกำหนดนัดหมายอีกด้วย

ขั้นตอนการทำโครงการ

การทำโครงการเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องและมีการดำเนินงานหลายขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นสุดท้าย อาจสรุปลำดับได้ดังนี้

1. การคิดและเลือกหัวเรื่อง
2. การวางแผน
3. การดำเนินงาน
4. การเขียนรายงาน
5. การนำเสนอผลงาน

1. การคิดและเลือกหัวเรื่อง

ผู้เรียนจะต้องคิดและเลือกหัวเรื่องของโครงงานด้วยตนเองว่าอยากจะทำอะไร ทำไมจึงอยากศึกษา หัวเรื่องของโครงงานมักจะได้มาจากปัญหา คำถาม หรือความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ของผู้เรียนเอง หัวเรื่องของโครงงานควรเฉพาะเจาะจงและชัดเจน เมื่อใครได้อ่านชื่อเรื่องแล้วควรเข้าใจและรู้เรื่องราวโครงงานนี้ทำอะไร การกำหนดหัวเรื่องของโครงงานนั้น มีแหล่งที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดและสนใจหลายแหล่งด้วยกัน เช่น จากการทำหนังสือ เอกสาร บทความ การไปเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ การฟังการบรรยายทางวิชาการ การเข้าชมนิทรรศการ หรืองานประกวดโครงงานทางวิทยาศาสตร์ การสนทนากับบุคคลต่างๆ หรือจากการสังเกตปรากฏการณ์ต่างๆ รอบตัว เป็นต้น นอกจากนี้ควรคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้

- ความเหมาะสมของระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน
- วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้
- งบประมาณ

- ระยะเวลา
- ความปลอดภัย
- แหล่งความรู้

2. การวางแผน

การวางแผนการทำโครงการ จะรวมถึงการเขียนเค้าโครงของโครงการซึ่งจะต้องวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างรัดกุมและรอบคอบ ไม่ลืมนั่น แล้วนำเสนอต่อผู้สอน หรือครูที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบก่อนดำเนินการขั้นต่อไป

การเขียนเค้าโครงของโครงการโดยทั่วไป เขียนเพื่อแสดงแนวคิดแผนงาน และขั้นตอนการทำโครงการ ซึ่งควรประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ชื่อโครงการ ควรเป็นข้อความที่กระชับรัด ชัดเจน สื่อความหมายได้ตรง
- 2) ชื่อผู้ทำโครงการ/ชั้น/ปีการศึกษา
- 3) ชื่อที่ปรึกษาโครงการ
- 4) หลักการและเหตุผลของโครงการเป็นการอธิบายว่าเหตุใดจึงเลือกทำโครงการเรื่องนี้ มีความสำคัญอย่างไร มีหลักการหรือทฤษฎีอะไรที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่ให้เป็นเรื่องใหม่หรือมีผู้อื่นได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ไว้บ้างแล้ว ถ้ามีได้ผลเป็นอย่างไร เรื่องที่ทำได้ขยายเพิ่มเติม ปรับปรุงจากเรื่องที่มีผู้อื่นทำไว้อย่างไร หรือเป็นการทำซ้ำเพื่อตรวจสอบผล

5) จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ ควรมีความเฉพาะเจาะจง และสามารถวัดได้ เป็นการบอกขอบเขตของงานที่จะทำได้ชัดเจนขึ้น

6) สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี) สมมติฐานเป็น คำตอบหรือคำอธิบายที่คาดไว้ล่วงหน้า ซึ่งอาจถูกหรือไม่ก็ได้ การเขียน สมมติฐานควรมีเหตุมีผล มีทฤษฎีหรือหลักการรองรับ และที่สำคัญคือ เป็นข้อความที่มองเห็นแนวทางในการดำเนินการทดสอบได้ นอกจากนี้ ควรมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามด้วย

7) วิธีดำเนินงาน/ขั้นตอนการดำเนินงานจะต้องอธิบายว่า จะออกแบบการทดลองอะไรอย่างไร จะเก็บข้อมูลอะไรบ้าง รวมทั้ง ระบุวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้มีอะไรบ้าง

8) แผนปฏิบัติงาน อธิบายเกี่ยวกับกำหนดเวลาตั้งแต่เวลา เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน

9) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10) เอกสารอ้างอิง

3. การดำเนินงาน

เมื่อที่ปรึกษาโครงการให้ความเห็นชอบเค้าโครงของงานแล้ว ต่อไปก็เป็นขั้นลงมือปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่ได้ระบุไว้ ผู้เรียนต้อง พยายามทำแผนงานที่วางไว้ เตรียมวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อม ปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ คำนึงถึงความประหยัดและ ปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนการบันทึกข้อมูลต่างๆ ว่าได้ทำ อะไรไปบ้าง ได้ผลอย่างไร มีปัญหาและข้อคิดเห็นอย่างไร พยายาม บันทึกให้เป็นระเบียบและครบถ้วน

4. การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานเกี่ยวกับโครงงานเป็นวิธีสื่อความหมายวิธีหนึ่งที่จะให้ผู้อื่นได้เข้าใจถึงแนวคิด วิธีการดำเนินงาน ผลที่ได้ ตลอดจน ข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงงานนั้น การเขียนโครงงานควรใช้ภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย ชัดเจนและครอบคลุมประเด็นสำคัญๆ ทั้งหมดของโครงงาน

5. การนำเสนอผลงาน

การนำเสนอผลงานเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำโครงงาน เป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจถึงผลงานนั้น การนำเสนอผลงานอาจทำได้หลายรูป ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับประเภทของโครงงาน เนื้อหา เวลา ระดับของผู้เรียน เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่าเรื่อง การเขียนรายงาน สถานการณ์จำลอง การสาธิต การจัดนิทรรศการ ซึ่งอาจมีทั้งการจัดแสดงและการอธิบายด้วยคำพูด หรือการรายงานปากเปล่า การบรรยาย การใช้ Multimedia Computer/Homepage สิ่งสำคัญคือ พยายามทำให้การแสดงผลงานนั้นดึงดูดความสนใจของผู้ชม มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีความถูกต้องของเนื้อหา

การประเมินผลโครงงาน

การประเมินผล เป็นหัวใจของการเรียนการสอน ที่สะท้อนสภาพความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนและผู้เรียน ร่วมกันประเมินผลว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คืออะไรบ้าง ได้ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำโครงงานนี้

ผู้ประเมินโครงการ

ผู้ประเมินโครงการ ควรดำเนินการอย่างหลากหลายด้วยบุคคล ได้แก่ ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนช่วยประเมิน ผู้สอนหรือครูที่ปรึกษาประเมิน ผู้ปกครองประเมิน และบุคคลอื่นๆ ที่สนใจและมีส่วนเกี่ยวข้อง

2.1.4 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบพึ่งพาตนเอง (SELF ACCESS)

การเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเองเป็นการปฏิบัติการสอนด้วยรูปแบบและขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ประกอบขึ้นด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การจัดการเรียนการสอนในชั้นปกติ ซึ่งมีขั้นตอนที่ชัดเจน 3 ขั้นตอน คือ 3 Ps คือ Presentation Practice และ Production ส่วนที่ 2 การเรียนรู้ด้วยตนเองในห้องศูนย์ SALL (Out of Class) โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยปราศจากการควบคุมของครูหลังจากนักเรียนได้รับการฝึกในชั้นปกติแล้ว

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

1. ขั้นเตรียมการ

มีการเตรียมการเพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ เตรียมครูผู้สอน เตรียมแหล่งข้อมูล และจัดทำแผนการสอนที่เน้นบทบาทผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนการสอน เตรียมอุปกรณ์ สื่อ และเตรียมวิธีการ วัตถุประสงค์ประเมินผล

- เตรียมครูผู้สอน เพื่อให้ตนเองมีความพร้อมสำหรับบทบาทครู ในยุคปฏิรูปการศึกษา ครูจะต้องเป็นผู้ให้บริการด้านความรู้ (resource person) ในด้านให้คำแนะนำ อธิบาย ให้คำปรึกษา ให้ความรู้และข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนแก่ผู้เรียน ดังนั้น ครูจึงศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล อ่านตำราเพิ่มเติมนอกเหนือจากตำราในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อ่านข้อมูลหรือความรู้และประสบการณ์อื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน และถ้าข้อมูลนั้นเหมาะที่จะใช้เป็นแหล่งค้นคว้าต่อผู้เรียน ก็ถ่ายเอกสารสื่อเหล่านั้น รวบรวมไว้เป็นแหล่งข้อมูลเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม

- เตรียมแหล่งข้อมูล จากการอ่านตำรา ศึกษา ค้นคว้าจากสื่อต่างๆ ครูจะนำข้อมูลและความรู้เหล่านั้น มาจัดทำเป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องศูนย์ SALL จัดหมวดสื่อสำหรับศึกษาเพิ่มเติม จัดทำใบงานหรือแบบฝึกหัด ใบความรู้ และจัดทำเป็นมุมศูนย์สื่อ หมวดวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตามความต้องการเพื่อจัดทำรายงานโครงงานทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน และแหล่งข้อมูลเหล่านี้ ยังเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้อีกด้วย

- จัดทำแผนการสอน โดยมีขั้นตอนดังนี้ ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อหาเนื้อหาวิชาที่จะเป็นประโยชน์เอื้อต่อกันทั้งชั้น ม.4, ม.5, ม.6 แล้วจัดทำแบบสอบถามเพื่อถามความต้องการของนักเรียน วางแผนการ

จัดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ได้สาระที่เหมาะสม แล้วนำจุดประสงค์เหล่านี้ ไปทำความเข้าใจกับนักเรียน เป็นการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ออกแบบการเรียนรู้โดยเน้นส่วนสำคัญ คือจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา ความต้องการ ความสามารถและความสนใจของนักเรียน ในแต่ละกิจกรรมครูจะ เตรียมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง สร้างองค์ความรู้ เช่น เนื้อหาเรื่องใด จะจัดให้มีกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมคู่ หรือกิจกรรมเดี่ยว เป็นต้น

- เตรียมสื่ออุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน หลังจากที้ออกแบบหรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ครูจะพิจารณา และกำหนดว่าใช้สื่อใด อุปกรณ์ใด ที่จะสอดคล้องและเหมาะสมกับ กิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว เช่น ครูอาจจัดหารูปภาพ (visual aids) หรือของจริง แลบบันทึกเสียง คู่มือการเรียนรู้ ใบงาน/แบบฝึกหัด เป็นต้น หากมีการจัดเตรียมความพร้อมไว้ดังกล่าวแล้ว การจัด กระบวนการเรียนการสอนในห้องก็จะเป็นไปด้วยความราบรื่น ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง บทบาทของครูจะเป็นผู้คอยช่วยเหลือ แนะนำและอำนวยความสะดวก (facilitator) แก่ผู้เรียนเท่านั้นเอง

- เตรียมวิธีการวัด/ประเมินผล การวัดผลประเมินผล ต้องวัดให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องที่เรียน เนื้อหาที่สอน และครอบคลุมกระบวนการ ที่เกิดขึ้นทั้งด้านความรู้ เจตคติและทักษะ ทางภาษา โดยจัดเตรียมเครื่องมือวัดผลให้พร้อมก่อนการดำเนินการ เรียนการสอน

2. ชั้นสอน

ชั้นนี้ ถือเป็นชั้นดำเนินการ หรือลงมือปฏิบัติการสอนตามแผนการสอนรูปแบบและขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ (Normal class)

ส่วนที่ 2 การเรียนรู้ด้วยตนเองในห้องศูนย์ SALL (Out of class)

ส่วนที่ 1 การเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ (Normal class)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในส่วนนี้ มีขั้นตอนที่ชัดเจน 3 ขั้นตอน (3Ps) คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Presentation) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) และขั้นถ่ายโอนความรู้ (Production) ดังมีรายละเอียดคือ

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Presentation)

เป็นขั้นนำเสนอบทเรียน เพื่อต้องการให้ผู้เรียนได้ทราบว่า จะเรียนอะไร ซึ่งการนำเสนออาจจะใช้กิจกรรม warm-up activity, games, songs, หรืออาจจะใช้เทคนิคการสอนเพื่อเป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้าสู่ความรู้ใหม่ที่จะเรียน เช่น เทคนิค eliciting, questioning, demonstrating เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนแก่ผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้

มีส่วนร่วม ได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมฝึกปฏิบัติ หรือเพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน หรือนักเรียนกับครู

ในขั้นตอนนี้ ครูจะนำเสนอบทเรียนอยู่ 3 ประการคือ นำเสนอเนื้อหา (content) โครงสร้างทางภาษา (structure) และคำศัพท์ที่ยากหรือที่ไม่เคยเรียนมาก่อน (vocabulary) การนำเสนอบทเรียน อาจจะนำเสนอ เพียง 1 หรือ 2 หรือทั้ง 3 ประการที่กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะสอนและตัวผู้เรียนว่ามีประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมมากน้อยเพียงใด

2. ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice)

ขั้นนี้ ครูจะเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ ฝึกกิจกรรมต่างๆ ในบทเรียนซึ่งครูจะจัดเตรียมไว้อย่างหลากหลาย โดยเน้นบทบาทให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ให้โอกาสนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและกลุ่ม ให้โอกาสปรึกษาหารือกัน แลกเปลี่ยนการเรียนรู้กัน เน้นให้ผู้เรียนฝึกคิด สร้างองค์ความรู้ และเน้นการฝึกปฏิบัติจากกิจกรรม เพื่อนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ตัวอย่างเทคนิคที่ใช้ในขั้นตอนนี้ เช่น Problemsolving, jigsaw กลุ่มร่วมกันคิด กลุ่มร่วมมือ คู่คิดโดยใช้ information gap หรือ drill เป็นต้น

การจัดกิจกรรมและเทคนิคเหล่านี้ จะขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระในวิชาที่สอน ว่ามีความเหมาะสมกับกิจกรรมใดและเทคนิคใด

สำหรับสื่อที่ใช้ในขั้นฝึกปฏิบัติ เพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะจัดไว้อย่างหลากหลาย เช่น รูปภาพ ของจริง ใบงาน หรือแบบฝึกหัด เป็นต้น

จุดเด่นของขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ

หลังจากที่นักเรียนได้ผ่านขั้นตอนการฝึกกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว จะทำแบบฝึกหัด เพื่อเป็นการประเมินผลว่ามีความเข้าใจในบทเรียนที่เรียนมากน้อยเพียงใด นักเรียนจะทำแบบฝึกหัดจากสื่อ ใบงาน แบบฝึกหัด ที่ครูจัดเตรียมไว้ สื่อ ใบงาน หรือแบบฝึกหัด เหล่านี้จะมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน เป็นแบบฝึกหัดเพื่อให้ นักเรียนทบทวนบทเรียนได้เข้าใจยิ่งขึ้น และที่เป็นจุดเด่นของการทำ ใบงานหรือแบบฝึกหัดก็คือ นักเรียนจะได้ฝึกเรียนด้วยตนเอง (self-study) นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับตัวเองเมื่อกระทำสื่อ (self-interaction) และถ้าไม่เข้าใจในบทเรียนนักเรียนสามารถปรึกษาหารือกับเพื่อน (peer-interaction) หรืออาจจะถามครูเพื่อช่วยอธิบาย (Teacher-interaction)

หลังจากนั้น นักเรียนจะตรวจคำตอบและประเมินผลการเรียน ด้วยตนเอง (self-assessment) จากเฉลยคำตอบที่ครูจัดเตรียมไว้ และมีเกณฑ์การประเมินให้นักเรียนได้ทราบระดับความสามารถของตนเอง ว่าอยู่ระดับ ดีมาก ดี พอใช้ เกือบพอใช้ หรือ ควรปรับปรุง

เป้าหมายของการเรียนด้วยตนเองในการทำแบบฝึกในขั้นตอนการฝึกปฏิบัตินี้ เพื่อเป็นการฝึกนักเรียนทีละเล็กทีละน้อย ให้นักเรียนเกิดความเคยชินกับการเรียนแบบพึ่งตนเอง (self-access learning) เพื่อนักเรียนจะได้เข้าใจวิธีการและขั้นตอนการเรียนด้วยตนเอง และสามารถไปเรียนด้วยตนเองได้ในห้องศูนย์ SALL แต่เทคนิคในการฝึกนักเรียนในกระบวนการเรียนดังกล่าว มีจุดสำคัญที่ครูจะต้องตระหนักดังนี้ คือ

☞ ครูต้องฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการเรียน โดยต้องสร้างความตระหนักว่าคะแนนที่ได้ในใบงาน ไม่มี ผลใดๆ ต่อ การตัดเกรด หรือนำมาประเมินผล แต่เพียงเป็นการฝึกให้นักเรียน รู้จักตัวเอง คะแนนจากใบงาน/สื่อนั้นจะเป็นตัวชี้วัดนักเรียนว่าเข้าใจ ในบทเรียนมากน้อยเพียงใด และควรจะปรับปรุงและพัฒนาจุดใด ดังนั้น นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรวจสอบคำตอบจากความ เป็นจริง ถ้าจุดไหนผิดควรปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย

☞ ครูต้องฝึกให้นักเรียนเป็นคนใจกว้าง ยอมรับตัวเองจาก การประเมินผลตามเกณฑ์ที่ให้ไว้ในสื่อใบงาน ว่ามีผลการเรียนอยู่ใน ระดับใดและรู้จักจุดบกพร่องและข้อผิดพลาดของตนเอง ตรวจสอบ ตัวเอง (self-monitoring) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียน ของตนเอง (self-improvement) ให้ดียิ่งขึ้น

☞ ประการสุดท้าย ครูจะต้องฝึกให้นักเรียนเป็นคนที่มีเหตุผล รู้จักแนะนำช่วยเหลือเพื่อนในการตรวจสอบคำตอบจากใบงาน คือ ฝึก ให้นักเรียนรู้จักประเมินผู้อื่นว่ายังคงมีจุดบกพร่องตรงไหน ที่ยังคงไม่ ได้รับการแก้ไขหรือยังมีข้อผิดพลาดอยู่ ตรวจสอบใบงานหรือสื่อให้ เพื่อนอีกครั้ง แล้วเซ็นชื่อกำกับก่อนให้เพื่อนนำส่งครูเพื่อตรวจสอบ เป็นคนสุดท้าย

3. ชั้นถ่ายโอนความรู้ (Production)

ชั้นถ่ายโอนความรู้ เป็นชั้นการเรียนการสอนที่จะเป็นตัวชี้วัดได้ว่า ครูผู้สอนสามารถดำเนินกิจกรรมการสอนมาถึงจุดประสงค์ปลายทางที่ตั้งไว้หรือไม่ (target performance) และถ้าบรรลุเป้าหมาย ผลงานนักเรียนที่แสดงออกมาจะเป็นตัวชี้วัดว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในบทเรียน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับนำมาประยุกต์ใช้ได้ ในสถานการณ์ของตนเอง ทักษะทางภาษาที่นักเรียนจะแสดงถึง ผลงานหรือผลการเรียนของนักเรียนมี 2 ทักษะ คือ ทักษะพูด และ ทักษะเขียน ซึ่งจะปรากฏในรูปของชิ้นงานหรือโครงการงาน (Assignments/ Project work) สำหรับการประเมินชิ้นงาน/โครงการงาน แต่ละชิ้น

ครูและนักเรียน จะต้องทำความเข้าใจถึงเกณฑ์การประเมินผล ร่วมกันให้ชัดเจน ทั้งเกณฑ์ทางภาษาและเกณฑ์ด้านอื่นๆ ที่ใช้วัดเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการทำชิ้นงานหรือโครงการงาน ได้ตรงตามเป้าหมาย ที่แท้จริง และเกิดความสุขในการทำงาน

ส่วนที่ 2 การเรียนรู้ด้วยตนเองในห้องศูนย์ SALL (Out of Class)

จากการฝึกนักเรียนในชั้นเรียนปกติ (normal class) นักเรียน จะเรียนรู้เทคนิค หรือยุทธวิธีต่างๆ ในทักษะต่างๆ ทางภาษา รวมทั้ง ผู้เรียนรู้กระบวนการทางภาษาและเนื้อหาทางภาษาจนเข้าใจ และ เกิดความชำนาญและสามารถนำความรู้ต่างๆ เหล่านี้มาเรียนรู้ด้วยตนเองในห้องศูนย์ SALL โดยปราศจากการควบคุมของครูโดยตรง

บทบาทของครูจะเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือมีข้อสงสัยในบทเรียนและวิธีการเรียนนี้ นักเรียนจะเป็นผู้จัดการเรียนและดำเนินกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-management) โดยเลือกสื่อที่เหมาะสมกับความต้องการตามระดับความสามารถของตนเอง (คู่มือการเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง) และลงมือปฏิบัติการเรียนตามขั้นตอนที่ให้ไว้ในสื่ออย่างชัดเจน ดังมีขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยตนเองในห้องศูนย์ฯ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกสื่อที่เหมาะสมกับระดับความสามารถและความต้องการของตนเอง

ขั้นที่ 2 นักเรียนศึกษาบทเรียนในสื่อ โดยศึกษาคำสั่งให้เข้าใจ ศึกษาเนื้อหาที่อธิบายไว้ในสื่อ และตัวอย่างประกอบ แล้วลงมือทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 3 ประเมินผลคำตอบจากเฉลยคำตอบที่ให้ไว้ (self-assessment) คุุณท์การประเมินผลในสื่อเพื่อจะได้ทราบระดับความสามารถของตนเองอยู่ในระดับอ่อน ปานกลาง เก่ง ซึ่งจุดนี้ทำให้นักเรียนสามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเองได้ (self-improvement)

ขั้นที่ 4 บันทึกผลการเรียนลงใน Record Card และนำส่ง Helper (ครูผู้ดูแลห้อง)

การเรียนในห้องศูนย์ SALL นักเรียนจะเข้ามาเรียนด้วยตนเอง โดยเลือกเวลาที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น คาบว่าง คาบอิสระพักเที่ยง หรือหลังเลิกเรียน ครูจะสร้างแรงจูงใจในการมาใช้บริการในห้องศูนย์ SALL โดยถ้ามาเรียน 1 ครั้ง ให้ 1 คะแนน และกำหนดว่า

ตลอดภาคเรียนมีเกณฑ์ให้คะแนนตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง ครู และนักเรียน รวม 5 คะแนน แต่โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนเกินร้อยละ 50 เข้ามาใช้บริการห้องศูนย์ฯ มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สื่อการเรียนรู้ แบบพึ่งตนเอง (self-assess material)

การเรียนรู้ในรูปแบบสื่อ SA เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะนักเรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนในสิ่งที่ต้องการเรียน (need) ตามระดับที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

ดังจะอธิบายรายละเอียดของสื่อ SA ต่อไปนี้

สื่อ SA หรือ Self-access material หรือ Self-instructional material คือ สื่อที่ให้ผู้เรียน (Learner) สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ตามระดับความสามารถของผู้เรียน และผู้เรียนยังสามารถประเมินผลการเรียนในบทเรียนนั้นๆ ได้ด้วยตนเอง สื่อจะทำหน้าที่เป็นครู (Teaching material) แทนบทบาทของครูในห้องเรียน ภายในตัวสื่อจะมีขั้นตอนการเรียนรู้เป็นลำดับขั้น ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองไม่สืบสน

ส่วน**บทบาทของครู**ในขณะที่นักเรียนเรียนรู้โดยการใช้สื่อครู จะทำหน้าที่เป็น helper หรือ facilitator คือ เป็นผู้คอยให้คำปรึกษา แนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหา หรือข้อสงสัยในบทเรียนเท่านั้น ดังนั้น สื่อจึงตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน คือ เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ (Learner - centred approach) และลดบทบาทของครูลงในการสอนในห้องเรียน

ระดับของสื่อ Self-access material (SA)

เพื่อความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนในโรงเรียน ได้จัดแบ่งระดับของสื่อไว้ 3 ระดับ คือ

1. Beginner ระดับสำหรับผู้เรียนหรือขั้นมูลฐาน (ระดับชั้น ม.1, ม.2)

2. Pre-intermediate เป็นสื่อสำหรับผู้เรียนที่มีความรู้ระดับสูง ก่อนที่จะถึงระดับกลาง (ระดับ ม.3, ม.4)

3. Intermediate ระดับกลาง ซึ่งถือเป็นระดับสูงสุดในโรงเรียน (ระดับ ม.5 และ ม.6)

องค์ประกอบของสื่อ Self-access material (SA)

สื่อ SA มีส่วนประกอบที่ระบุไว้ในตัวสื่อ ดังนี้

1. ทักษะของสื่อ (Skill) การจัดทำสื่อ SA จะระบุทักษะ listening, reading, grammar หรือ vocabulary เพื่อบอกให้ผู้เรียนได้ทราบว่าสื่อที่จะเรียนอยู่ในทักษะใด

2. ระดับของผู้เรียน (Level) ภายในตัวสื่อจะต้องบอกระดับของผู้เรียน Beginner (ง่าย) Pre-intermediate (ปานกลาง) หรือ intermediate (ยาก) เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบว่า ตัวเองจะเลือกสื่อที่จะเรียนในระดับใด จึงจะเหมาะสมกับระดับความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ ยังบ่งบอกให้ผู้เรียนได้ทราบถึงตัวผู้เรียนเองว่าการเรียนของตนเองนั้น อยู่ในระดับใดอีกด้วย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objectives) ในตัวสื่อ จะแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจนเพื่อต้องการให้ผู้เรียนได้ทราบว่า

บทเรียนในสื่อ นั้น มีส่วนสอดคล้องกับบทเรียนในรายวิชาหลัก (Core Course) อย่างไรบ้าง

4. แหล่งของสื่อที่นำมาผลิต (Sources of material) ในตัวสื่อจะบอกถึงแหล่งที่นำมาว่ามาจากหนังสือ นิตยสารใด หนังสือพิมพ์ใด ใครเป็นผู้แต่ง หรือผู้เขียน และสำนักพิมพ์ใด เป็นต้น

5. คำสั่งในตัวสื่อ จะต้องชัดเจนทุกขั้นตอน (Clear instructions) คำสั่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญมากอีกส่วนหนึ่งสำหรับผู้เรียน เพราะถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจคำสั่ง ก็จะไม่สามารถทำแบบฝึกหัดหรือดำเนินขั้นตอนต่างๆ ในตัวสื่อได้ ดังนั้นคำสั่งในตัวสื่อจะต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน และถ้าบทเรียนนั้นอยู่ในระดับของผู้เริ่มเรียนควรจะมีคำสั่งทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาไทยควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้ เพื่อผู้เรียนจะได้เข้าใจในการทำแบบฝึกหัดมากยิ่งขึ้น

6. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Pre-learning หรือ Lead in) การเรียน โดยการใช้สื่อ SA ก็เหมือนกับการเรียนในห้องเรียนที่ครูจะต้องนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนในเนื้อหาบทเรียนใหม่ ก่อนที่จะศึกษาเนื้อหา หรือทำแบบฝึกหัดในขั้นตอนต่อไป

7. แบบฝึกหัด (Exercises) มีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1) ในแบบฝึกหัดแต่ละแบบฝึกหัด ต้องมีคำสั่งที่ชัดเจน เพื่อบอกถึงสิ่งที่จะต้องทำในแบบฝึกหัดนั้นๆ และมีคะแนนบอกไว้ในแต่ละแบบฝึกหัด เพื่อผู้เรียนสามารถประเมินตัวเองได้ตามเกณฑ์การประเมินที่ให้ไว้

2) ในแต่ละแบบฝึกหัด ถ้าเป็นแบบฝึกหัดที่ยาก ควรมีตัวอย่างไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาก่อนทำแบบฝึกหัด เพื่อความเข้าใจถูกต้องในการทำแบบฝึกหัดนั้น

3) Follow-up activity บางบทเรียนอาจมีแบบฝึกหัดที่ต่อเนื่องจากแบบฝึกหัดในบทเรียนนั้น คือ เพื่อต้องการดู out put ของนักเรียนจากการเรียนในแบบฝึกหัดที่ผ่านมา

8. เฉลยคำตอบ (Answer Keys) เฉลยคำตอบเป็นส่วนสำคัญของสื่อ SA เพราะถ้าไม่มีเฉลยคำตอบแล้ว ผู้เรียนก็จะไม่สามารถประเมินผลการเรียนได้ด้วยตนเอง ลักษณะเฉลยคำตอบมี 2 ประเภท

1) เฉลยคำตอบแบบธรรมดา (Answer keys) เป็นแบบเฉลยคำตอบในแต่ละข้อที่ถูก คืออะไร

2) เฉลยคำตอบที่มีคำอธิบาย คำตอบว่าถูกหรือผิดอย่างไร (Suggested answers)

9. เกณฑ์การประเมินผล (criteria) เป็นส่วนที่อยู่หลังจากการตรวจผลคำตอบทำให้ผู้เรียนได้ทราบผลจากการประเมินตนเองว่าอยู่ในระดับใด ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือไม่ ถ้าไม่ผ่านควรทำอย่างไร โดยจะมีคำแนะนำบอกไว้ ถ้าผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินแล้วสามารถผ่านไปเรียนในบทเรียนอื่นในระดับที่ยากขึ้นได้ และผลจากการติดตามผลนี้ผู้เรียนจะต้องนำไปเป็นข้อมูลที่จะกรอกลงใน Record Card เพื่อที่จะส่งครู (helper)

10. Tapescript ถ้าสื่อ SA ที่เป็นทักษะการฟัง หรือสื่อวีดิโอ (video) ควรจะให้มีส่วนร่วมไว้ในตัวสื่อด้วย เพราะผู้เรียนจะได้ตรวจดูเนื้อหาในแบบฝึกหัดที่ทำ หลังจากการประเมินผลการเรียนแล้วว่า มีปัญหาหรือข้อสงสัยตรงไหนในบทเรียน และจะได้ตรวจดูว่ามีข้อผิดพลาดอย่างไร และที่ถูกต้องเป็นอย่างไร

2.1.5 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching)

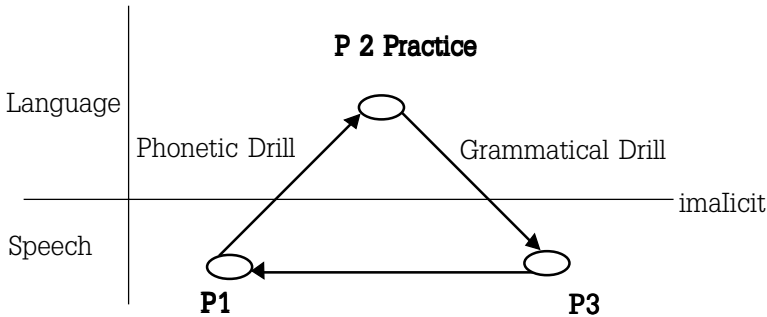
การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำแล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้

การสอนภาษาต่างประเทศตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่มีโอกาสพบได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยยังคงให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ตามที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาที่ใช้สื่อความหมาย ดังที่ ลิตเติลวูด (Littlewood, 1983) กล่าวไว้ สรุปได้ว่า แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวการสอนที่ไม่จำกัดความสามารถของผู้เรียนไว้เพียงแต่ความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์เท่านั้น แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ โดยสัมพันธ์ความสามารถทาง

ไวยากรณ์เข้ากับยุทธศาสตร์การสื่อสารด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ

ในชีวิตจริงของผู้เรียนต้องสัมผัสกับการสื่อสาร ควรสอนให้ผู้เรียนคุ้นกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน และนำภาษาที่คุ้นเคยนั้นไปใช้ได้ คำกล่าวนี้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของวิตโดวสัน (Widdowson, 1979) ที่ว่า ความสามารถในการเรียบเรียงประโยค มิใช่เป็นความสามารถในการสื่อสาร การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราสามารถใช้อย่างได้หลายชนิดในโอกาสต่างๆ กัน เช่น การอธิบาย การแนะนำ การถาม-ตอบ การขอร้อง การออกคำสั่ง เป็นต้น ความรู้ในการแต่งประโยคเป็นสิ่งที่เราเรียกว่า ความรู้ความเข้าใจภาษาเท่านั้น มันอาจจะเป็นประโยชน์อยู่บ้าง แต่ถ้าจะให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ก็ต้องสามารถนำความรู้ในการใช้ประโยคไปใช้ให้เป็นปกติวิสัยได้ ตามโอกาสต่างๆ ของการสื่อสาร

แผนภาพ ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Teaching Stages)

ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จากแนวคิดในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบนี้เอง จึงทำให้เกิดขั้นตอนการสอนต่างๆ 3 ขั้นตอน ที่ใช้จัดการสอนกันทั่วไป ในขณะนี้ขึ้น และขั้นตอนการสอนนี้ มีผลเชื่อมโยงต่อไปถึงสถานการณ์ การสอน เทคนิคการสอน สื่ออุปกรณ์ และหน่วยการสอนด้วย ครู ผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจให้ชัดเจน เพื่อจะได้จัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการสอนทั้งสามขั้นนี้ จะพบว่า มีปรากฏอยู่ในวิธีการนำเสนอเนื้อหาในแบบเรียนต่างๆ ที่ผู้เขียนแบบเรียนมีความรู้ด้านภาษาศาสตร์และแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นอย่างดี และปรากฏอยู่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างชัดเจนทั้ง 3 ขั้นตอน วิธีดำเนินการในแต่ละขั้นตอนนี้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

1. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาใหม่ จัดเป็นขั้นการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไป รวมทั้งวิธีการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียง ความหมาย ศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

2. ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)

ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่จะเรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice/Directed Activities) โดยมีผู้สอนเป็นผู้นำการฝึก ไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเองมากขึ้น เป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi - Controlled) การฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก แต่ก็มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ด้วยเช่นกัน

ในการฝึกนั้น ครูผู้สอนจะเริ่มจากการฝึกปากเปล่า (Oral) ซึ่งเป็นการพูดแบบง่ายๆ ก่อน จนได้รูปแบบภาษา แล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ไป สถานการณ์เหล่านี้จะเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้น

ภายในห้องเรียน เพื่อฝึกการใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน ทั้งนี้ ครูผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้อาจตรวจสอบความเข้าใจด้านความหมายได้ (ไม่ควรใช้เวลามากนัก) ต่อจากนั้นให้ฝึกด้วยการเขียน (Written) เพื่อเป็นการฝึกความแม่นยำในการใช้

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นับเป็นขั้นที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้จากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้ มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่าผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด สามารถนำไปปรับใช้ตามความต้องการ

จุดเด่นของการสอนแบบ Active 3 Ps คือ เน้นการฝึกทักษะทางภาษาด้วยกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อฝึกทักษะการใช้ภาษา และส่งเสริมการเรียนการสอนที่จะช่วยให้นักเรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ จนเป็นเด็กดี เก่ง และมีความสุข

ประเด็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active 3 Ps รายวิชาภาษาอังกฤษนั้น ได้มุ่งเน้นพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงนำกระบวนการจัดกิจกรรมของ Jones and Jones (1990) มา

ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

- 1) คำสั่งต้องชัดเจน
- 2) ร่วมกันกำหนดคุณภาพงานให้ชัดเจน ก่อนลงมือทำ
- 3) ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย
- 4) ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความขณะสอน
- 5) ยอมรับเรื่องคำถามที่จะเกิดขึ้นระหว่างการสอนและ

คำสั่ง

- 6) จำลองสถานการณ์ ทุกเวลาที่เป็นไปได้
- 7) สร้างความสนใจให้ผู้เรียน

2.1.6 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบ 2 W 3 P

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอน คือ อุ่นเครื่อง (Warm up) นำเข้าสู่บทเรียน (Presentation) ฝึกทักษะ (Practice) นำความรู้ไปใช้ (Production) และสรุปบทเรียน (Wrap up) ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน และการเรียนรู้อย่างมีความสุข

กระบวนการในการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

1. ขั้นเตรียมความพร้อมหรือนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ อาจจะเป็นการทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมาแล้ว หรือ

อาจจะเป็นการนำเข้าสู่เนื้อหาใหม่ที่กำลังจะเรียนต่อไป กิจกรรมที่ใช้
ในชั้นตอนนี้ อาจจะเป็นเพลง เกม นิทาน การสนทนา หรือการ
แสดงต่างๆ เป็นต้น

2. ขั้นการนำเสนอ (Presentation)

เป็นการให้ตัวป้อนทางภาษา (Language input) แก่
ผู้เรียนทั้งนี้เป็นตัวอย่างภาษาที่ใช้ในชีวิตจริง และที่ครูผู้สอนเลือกใช้
ในห้องเรียน ครูผู้สอนแสดงบทบาทเป็นผู้ให้ข้อมูล (Informant)
และผู้เรียนมีหน้าที่ในการฟัง สังเกต และเลียนแบบ

3. ขั้นฝึก (Practice)

เป็นการฝึกตัวภาษาในสถานการณ์เดียวกันกับที่ครู
ผู้สอนนำเสนอในขั้นที่เสนอ (Presentation) ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้
ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนชีวิตจริง ครูผู้สอน
แสดงบทบาทเป็นผู้ควบคุม (Conductor) ในการฝึกภาษาของผู้เรียน
ผู้เรียนเป็นผู้รับการฝึกและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ขั้นนำไปใช้ (Production)

ผู้สอน ต้องออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษา
ในการสื่อสารในสถานการณ์เหมือนชีวิตจริง เป็นสถานการณ์ใหม่
(New Situation) อาจจะคล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่ครูผู้สอนได้
นำเสนอไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่ได้เรียนรู้มาแล้ว
ทั้งในส่วนที่ได้เรียนรู้ในชั่วโมงก่อนๆ และในชั่วโมงที่กำลังเรียนอยู่ ครู
ผู้สอนแสดงบทบาทเป็นผู้ให้คำแนะนำ คอยแนะนำ และช่วยเหลือ
ผู้เรียนในการนำภาษาไปใช้ (Product language)

5. ขั้นสรุป (Wrap up)

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปสาระสำคัญของบทเรียน กิจกรรมที่จัดขึ้น ในขั้นตอนนี้อาจจะเป็นเพลง เกม การทำแบบฝึกหัดต่างๆ หรือการมอบหมายงาน เป็นต้น

2.1.7 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning)

ใช้เนื้อหาเพื่อนำไปสู่กิจกรรมการเรียนรู้ภาษา (CBI) และใช้ Thematic Approach ในการวางแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเริ่มจากกระบวนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สำรวจปัญหา/ความต้องการ/ความสนใจ และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน
2. เตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตร สาระการเรียนรู้ และองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องการเรียนรู้
3. วางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ขั้นตอนของ Thematic Approach
4. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการ
5. ประเมินผลเพื่อการพัฒนา และประเมินผลตามสภาพจริง
6. สรุป รายงานและประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และการดำรงชีวิต

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

จากกระบวนการออกแบบการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ทำให้พัฒนา
กิจกรรมการเรียนรู้ได้ 10 รูปแบบ คือ

**ขั้นตอนที่ 1 กิจกรรมการวางแผนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียน
มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ โดยใช้ Thematic Approach คือ**

1. นักเรียนระดมพลังสมองในการเลือกแกนสำคัญ (Theme) ของสาระการเรียนรู้ที่สนใจ
2. นักเรียนช่วยกันคิดหัวข้อเรื่อง (Topic) ที่มีความสัมพันธ์กับแกนสำคัญที่เลือก
3. นักเรียนนำหัวข้อเรื่องต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กันมาจัดไว้เป็นพวกเดียวกัน และอาจเพิ่มเติมหัวข้อเรื่องย่อย (Sub-topics) ที่คิดว่ามีความจำเป็น
4. นักเรียนกำหนดชื่อเรื่อง (Topic) ที่มีความสนใจ 1 ชื่อเรื่อง
5. นักเรียนระดมความคิดเพื่อกำหนดรายละเอียด (Details) ที่จะศึกษาในเรื่องที่เลือก
6. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ของเนื้อหาในการเรียนรู้ (Content objectives)
7. นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ของทักษะทางภาษาในการเรียนรู้ (Activities and objectives)
8. นักเรียนกำหนดขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียน (Activities and materials)

9. นักเรียนกำหนดวิธีและเครื่องมือการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

10. ครูนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนการเรียนการสอน (Lesson plan)

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบและขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้

รูปแบบที่ 1	การเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Learning)
รูปแบบที่ 2	การเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม (Group Process Learning)
รูปแบบที่ 3	การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
รูปแบบที่ 4	การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism)
รูปแบบที่ 5	การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Learning)
รูปแบบที่ 6	การเรียนรู้ตามเอกัตภาพ (Individual Learning)
รูปแบบที่ 7	การเรียนรู้กระบวนการประยุกต์ (Application)
รูปแบบที่ 8	การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด (Thinking Process Improvement)
รูปแบบที่ 9	การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ (Appreciative Improvement)
รูปแบบที่ 10	การเรียนรู้ “ฉลาดรู้” (SICAR Model)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic Assessment)

1. การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยการตรวจแบบฝึกหัด คะแนนร้อยละ 30

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการทดสอบ คะแนนร้อยละ 30

3. การประเมินพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ 5 ตัวบ่งชี้ คะแนน ร้อยละ 10
4. การประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ โดยแฟ้มสะสมงาน หรือโครงการ คะแนนร้อยละ 30

ขั้นตอนที่ 4 การรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียน (Student Learning Report)

รายงานผลการเรียนรู้ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยในชั้นเรียน
(Classroom Action Research)

2.2 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบใช้ประสบการณ์จริง

2.2.1 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา (มปภ.)

การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีการจัดการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอน คือ ครูอ่านเรื่องเชิงเล่าให้นักเรียนฟัง นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน และนักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล มุ่งพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนทุกด้าน

จุดมุ่งหมายของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ผู้เรียนสามารถอ่าน ฟัง พูด และเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เพียงพอในการสื่อสารทางภาษาในชีวิตประจำวัน

**จุดมุ่งหมายเฉพาะ เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้หนึ่งๆ ผู้เรียนจะ
สามารถ**

1. เล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง และบอกความหมายของคำทุก
คำในบริบทต่างๆ ของหน่วยการเรียนรู้ได้
2. อ่านออกเสียงคำทุกคำในหน่วยการเรียนรู้ได้
3. ผู้โต้ตอบ แสดงความคิดเห็น และสรุปความให้เป็นที่
เข้าใจได้
4. เขียนสะกดคำ และประโยคต่างๆ ที่นักเรียนเรียนรู้จาก
หน่วยการเรียนรู้ที่ได้
5. แต่งประโยคเป็นคำพูด และเขียนเป็นตัวอักษรได้ถูกต้อง
ให้เป็นที่เข้าใจได้
6. บอกความหมาย และเขียนสัญลักษณ์ของเครื่องหมาย
วรรคตอนได้
7. สื่อความหมายของภาษาทางกาย และแสดงอารมณ์ หรือ
ทางวาจาและสีหน้าท่าทางได้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ วาดภาพ
ประกอบเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจได้
8. ร่วมมือกับเพื่อนและช่วยเหลือแบ่งปันกันในการทำงาน
ร่วมกันได้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

1. การวางแผน (Plan) เตรียมเขียนแผนการสอนระยะ

1 ภาคเรียน

ขั้นที่ 1 ออกสำรวจข้อมูลตามใบงาน (Shared Reading)

ครูผู้สอนได้ทำการวางแผนการสอน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ขั้นที่ 2 ออกเล่าประสบการณ์ (Reviewing the story)

นักเรียนนำข้อมูลของแต่ละกลุ่มมาเล่าประสบการณ์ที่ได้รับจากคำบอกเล่า จากการสัมภาษณ์ มาทำเป็นบทละคร แสดงบทบาทสมมติ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

ขั้นที่ 3 สร้างเรื่องร่วมกัน (Negotiating a group text)

ครูและนักเรียนมาร่วมกันวางแผนว่าจะเขียนเป็นเรื่องราวอย่างไรดี แล้วให้นักเรียนเป็นผู้บอกข้อความให้ครูเป็นผู้เขียนให้ดู และลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ ที่แขวนไว้หน้าชั้นเรียน ที่นักเรียนพอที่จะมองเห็นได้ชัด ขณะที่ครูเขียนให้นักเรียนสังเกตการเขียนข้อความ ลีลามือในการเขียนของครู รวมทั้งเครื่องหมายต่างๆ หลังจากนั้น อ่านคำ ข้อความ ประโยคพร้อมกัน นักเรียนทำหนังสือเล่มเล็ก

ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่ (Making the Big Book)

นักเรียนเข้ากลุ่มกันทำงาน เพื่อทำหนังสือเล่มใหญ่ เป็นการฝึกระเบียบวินัยการทำงาน ความรับผิดชอบ ทักษะการทำงาน

ความมีน้ำใจในการช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม โดยให้นักเรียนเขียนข้อความประกอบภาพ เข้าเล่มเป็นหนังสือเล่มใหญ่ แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน รวมทั้งฝึกอ่านเรื่องร่วมกัน และแลกเปลี่ยนกันอ่าน

ขั้นที่ 5 ปฏิบัติกิจกรรมทางภาษา (Activities in Conjunction with games)

เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน ว่าต้องการพัฒนาในเรื่องใด โดยการใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อฝึกภาษาเพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว แม่นยำ เช่น การสะกดคำ การแต่งประโยค การเขียนประโยค การพูด การอ่าน และกิจกรรมเพื่อความรู้อื่นๆ เช่น เพลง และเกมต่างๆ เพื่อให้เกิดความสนุกสนานไปพร้อมกัน

2. การปฏิบัติตามแผน (Do)

ในแต่ละแผนการสอน รูปแบบการจัดประสบการณ์ภาษาจากสภาพแวดล้อม มีการจัดลำดับขั้นตอนในแผนการสอน โดยใช้ลำดับขั้นตอนของการสอน เพื่อการสื่อสาร ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียม เป็นการอบอุ่นด้วยการร้องเพลง เล่นเกมปริศนาคำทาย ฯลฯ สนทนาซักถามก่อนเรียนเพื่อกระตุ้นด้วยการจูงใจให้นักเรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ใคร่เรียนมากขึ้น

2.2 ขั้นนำเสนอ นำเสนอตัวอย่างที่จะเขียนด้วยภาพสัญลักษณ์ ของจริง ประโยค หรือตัวอย่างต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายในสิ่งที่นักเรียนจะร้อง

2.3 **ขั้นฝึก** เป็นการฝึกกิจกรรมต่างๆ ตามที่นำเสนอเพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วแม่นยำ

2.4 **ขั้นนำไปใช้** เป็นการสรุปในสิ่งที่เรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแนวคิดในการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

3. การตรวจสอบ (Check)

การจัดกระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ รูปแบบการมุ่งประสพการณ์ภาษาจากสภาพแวดล้อม ได้กำหนดให้ผู้เรียนร่วมกันตรวจสอบ หรือประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

3.1 ครูผู้สอน ได้ทำการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านความรู้ ทักษะ และจิตพิสัย ร่วมกับนักเรียน ตั้งแต่การประเมินด้านความรู้ความเข้าใจ การนำเข้าสู่บทเรียน โดยการตอบคำถาม การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคลและรายกลุ่ม การประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน โดยแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบ ทักษะการทำงานร่วมกัน โดยแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อต้องการยกย่องชมเชย และให้กำลังใจ ตลอดถึงการพัฒนาส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของนักเรียน

3.2 นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินตนเองด้านความรู้ ทักษะ และจิตพิสัยเช่นเดียวกัน

3.3 ผู้ปกครองนักเรียน ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ทุกกิจกรรม เพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบพัฒนาการในการเรียน ในความปกครองของตนเอง

4. ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Action)

ผลจากการร่วมกันตรวจสอบ การวัดและประเมินผลทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และจิตพิสัย ที่เกิดจากกระบวนการจัด

การเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย ทำให้มองเห็นความก้าวหน้าของผู้เรียนชัดเจน และขณะเดียวกันสามารถนำจุดด้อยจุดเด่น มาปรับปรุงพัฒนาได้ เช่น ในกรณีที่นักเรียนบางคนมีพฤติกรรมที่ชอบเล่นในเวลาเรียนก็สามารถควบคุมได้โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่คอยควบคุมจากเพื่อนๆ ในกลุ่ม ส่วนนักเรียนที่มีความกล้าแสดงออกในการนำเสนอผลงาน ก็สามารถพูดภาษาอังกฤษหน้าชั้นเรียนได้คล่องแคล่วขึ้น

2.2.2 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการ ออกแบบแผนประสบการณ์อีเอพี (English Teaching By Using Experiential Activities Planner Model)

หลักการและความสำคัญ

รูปแบบการสอนแบบอีเอพี เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ (Conception of Learning) โดยเปลี่ยนจากแนวพฤติกรรมนิยม (Behaviorist) ซึ่งมีการยึดครูเป็นศูนย์กลางและนักเรียนไม่มีส่วนร่วม (Passive Learner) ในการเรียนมาเป็นการเน้นด้านการคิด (cognitive) มนุษยนิยม (Humanistic) สังคม (Social) และรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Learning Model) ประกอบกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นที่ต้องเพิ่มในเรื่องความยืดหยุ่นและศักยภาพในการผสมผสานความรู้เดิมกับประสบการณ์ในรูปแบบใหม่และแตกต่างกันออกไป นักการศึกษาจึงสนใจที่จะจัดการศึกษาเพื่อเน้นไปยังประเด็น

ที่ว่าผู้เรียนเมื่อเรียนแล้วได้รู้อะไร (What learners know) และสามารถทำอะไรได้บ้าง ดังนั้นการออกแบบการเรียนรู้จึงต้องเน้นการวัดความสามารถปฏิบัติของผู้เรียน (Competency-based Measures of Learning) และเน้นให้ผู้เรียนออกแบบแผนประสบการณ์ (Experiential Activities Planner) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้แก่ผู้เรียน เช่น ทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดอย่างสร้างสรรค์ ทักษะในการระดมสมองและทำงานเป็นทีม และทักษะในการนำเสนอผลงานในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

วัตถุประสงค์

1. ผู้เรียนเป็นสำคัญในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน
 2. ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอนด้วยความสนุกสนาน และมีความสุข
 3. ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดอย่างสร้างสรรค์
 4. ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ
 5. ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานด้วยความมั่นใจ
 6. ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้
 7. ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ออกไปสู่ชุมชนและสังคมโลกได้
- ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

1) ขั้นที่อุ่นเครื่อง (Warm up)

เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่สนุกสนาน มีความสุขพร้อมที่จะได้เรียนรู้ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมที่ใช้จะเป็นเพลง เกม ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสิ่งที่ได้เรียนรู้ในขั้นต่อไป ขั้นนี้สามารถใช้กิจกรรมเพื่อแบ่งกลุ่มได้อย่างสนุกสนาน และเตรียมที่จะทำงานกลุ่มได้ในขั้นต่อไป

2) ขั้นนำเสนอโจทย์/ปัญหา (Presentation)

เป็นขั้นที่นำเสนอโจทย์หรือปัญหาหรือสถานการณ์ (Experience) อย่างเป็นอย่างหนึ่ง รูปแบบการนำเสนออาจจะนำเสนอเป็นคำถาม การแสดงบทบาทสมมติ การใช้รูปภาพ การเล่านิทาน เพื่อเป็นการกระตุ้น (Encourages) ให้ผู้เรียนได้คิด เป็นต้น

3) ขั้นคิดแก้ปัญหาเฉพาะตน (Individual Problem Solving)

เป็นขั้นที่ผู้เรียนแต่ละคนจะได้พัฒนา (Develop) ฝึกทักษะ การคิดเชิงวิเคราะห์ และคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหา หรือหาทางออกจากสถานการณ์ที่เป็นโจทย์นั้นๆ ซึ่งเป็นการสะท้อน ประสพการณ์ (Reflection) โดยการวาดภาพเพื่อเป็นการสื่อสาร ให้ทราบแนวคิดของผู้เรียน ในขั้นนี้สามารถใช้เทคนิค Mind Mapping เข้าไปด้วยจะช่วยให้ผู้เรียนได้คิดเชื่อมโยงหรือต่อยอดความสัมพันธ์ ของสิ่งที่เข้าได้คิดออกไปอีกระดับหนึ่งด้วย

4) ขั้นระดมสมองกลุ่ม (Group brainstorming)

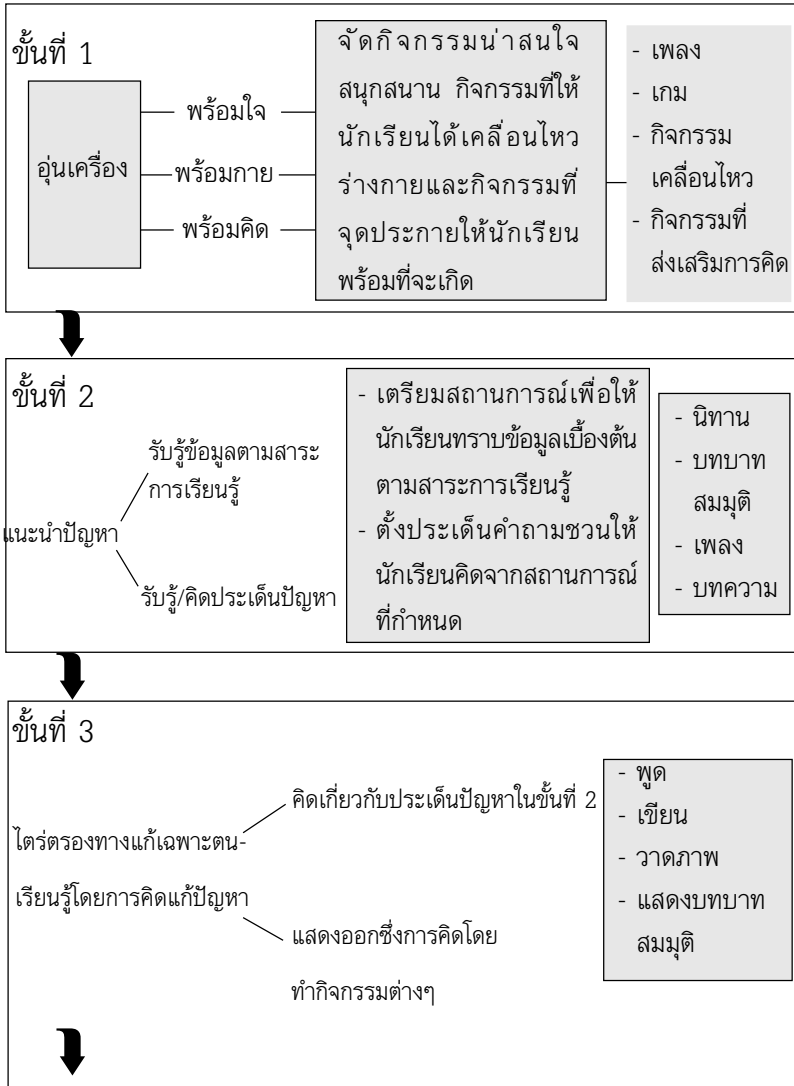
ผู้เรียนได้ฝึกทักษะใหม่ (New Skills) มีเจตคติใหม่ๆ (New

Attitudes) มีวิธีการคิดใหม่ๆ (New Ways of Thinking) โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฝึกการประเมินผลงาน การยอมรับผลงานของเพื่อน การยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุดของกลุ่มนำเสนอ ส่วนงานของสมาชิกที่ไม่ได้รับการคัดเลือกจากกลุ่มจะได้นำไปผูกเรื่องเพื่อนำเสนอรายงานในรูปแบบต่างๆ ต่อไป

5) **ชั้นสื่อสารทางออก (Communication)**

ขั้นนี้ จะเป็นการสรุปเข้าหาตัวผู้เรียน เพื่อเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนเรียนรู้อะไร และจะนำความรู้ใหม่ๆ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริงอย่างไร ผู้เรียนจะสามารถเชื่อมโยงความคิดออกสู่การแก้ปัญหาในชุมชนและสังคมได้จริงหรือไม่ โดยการตั้งคำถาม ทำแบบทดสอบ หรือการแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นคำพูด การเขียนเรียงความ ภาวาท งานประดิษฐ์ การโต้วาที การแสวงหาความรู้ การจัดทำโครงการต่างๆ ได้เป็นต้น

แผนภาพ สรุปลำดับขั้นตอนการสอน

วิธีเล่น คือ การอธิบายวิธีเล่นเกมหรือเนื้อเพลง ในกิจกรรมขั้นที่ 1 (อუნเครื่อง)

2.2.3 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบเน้นกระบวนการกลุ่ม โดยใช้ใบงาน

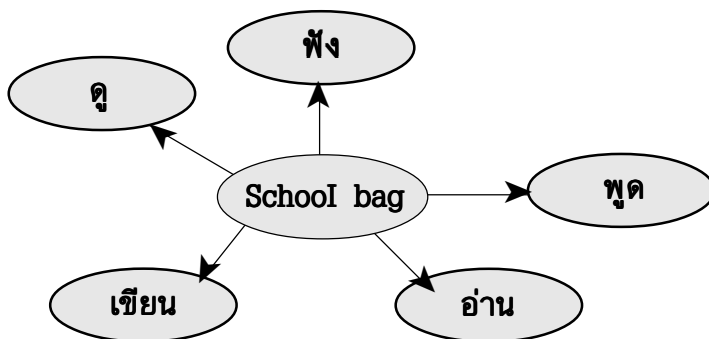
การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนหลักคือ ขั้นนำเข้าสู่

บทเรียน ชั้นสอนเนื้อหาใหม่ และขั้นสรุป หรือมีการจัดกิจกรรมตาม
คู่มือครู โดยใช้ใบงาน ใบความรู้ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาลงมือ
ปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่งในใบงาน นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการ
เรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มกิจกรรม
การเรียนรู้ใช้เทคนิค 2 W 3P

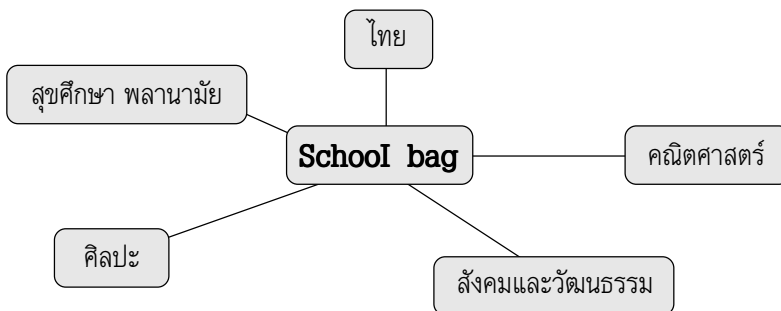
1. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมบูรณาการ

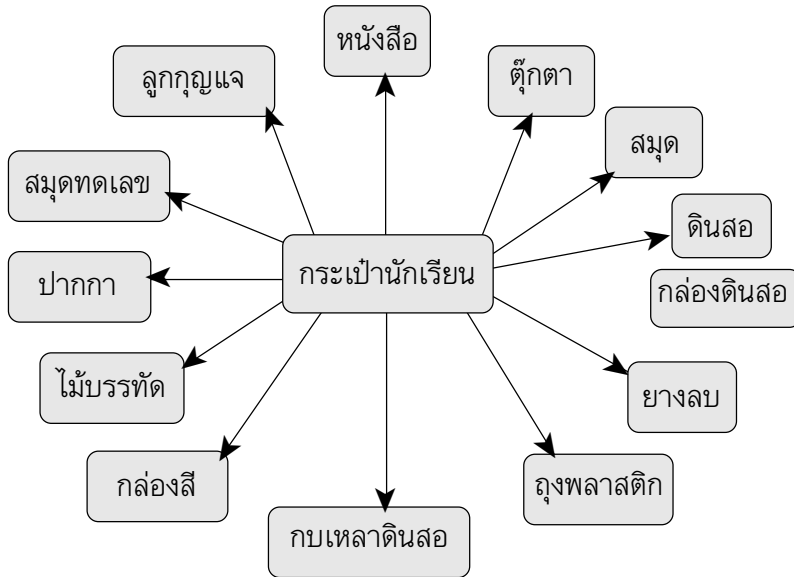
บูรณาการในวิชา

บูรณาการข้ามวิชา

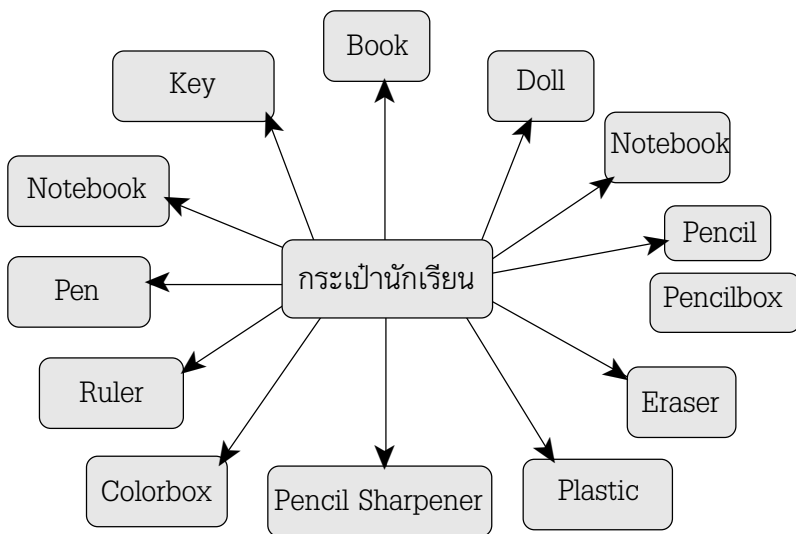
ตัวอย่าง ใบกิจกรรมที่ 1
นักเรียนเขียนผังมโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งของในกระเป๋านักเรียน :
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตัวอย่าง ใบกิจกรรมที่ 2
นักเรียนบันทึกวิเคราะห์ในตารางวิเคราะห์ :
การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ลำดับที่	ชื่อสิ่งของ	ภาษาอังกฤษ	แหล่งเรียนรู้
1.	หนังสือ	Book	คุณแม่
2.	สมุด	Notebook	คุณแม่
3.	ดินสอ	Pencil	คุณพ่อ
4.	กล่องดินสอ	Pencilbox	คุณพ่อ
5.	กล่องสี	Colorbox	พี่น้อง ป.6/3
6.	ไม้บรรทัด	Ruler	พี่น้อง ป.6/3
7.	ยางลบ	Eraser	คุณพ่อ
8.	ปากกา	Pen	คุณพ่อ
9.	ตุ๊กตา	Doll	Dictionary
10.	ลูกกุญแจ	Key	Dictionary
11.	กบเหลาดินสอ	Pencil Sharpener	Dictionary
12.	สมุดจดเลข	Notebook	Dictionary

ตัวอย่าง ใบกิจกรรมที่ 3
นักเรียนเปลี่ยนจากคำภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 4 MAT
3. กิจกรรมการเรียนรู้ใช้เทคนิค 2 W 3 P
4. การประเมินผล

2.2.4 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบธรรมชาติ (Whole Language)

ทักษะ	วิธีการ	เครื่องมือ
1. การฟัง 2. การพูด 3. การเขียน	1. สังเกตพฤติกรรม การฟัง 2. สังเกตพฤติกรรม การพูด 3. ตรวจสอบผลงาน - แบบฝึก - ผลงาน	1. แบบสังเกตพฤติกรรม การฟัง 2. แบบสังเกตพฤติกรรม การพูด 3. แบบบันทึกความ ก้าวหน้าทางการเรียน

การจัดกระบวนการเรียนรู้รูปแบบการสอนภาษาแบบธรรมชาติหรือองค์รวม เป็นการสอนภาษาตามลักษณะธรรมชาติของการใช้ภาษาและสภาพแวดล้อมทางสังคม เน้นการพัฒนาภาษาด้วยการบูรณาการทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ผู้เรียนจะเรียนภาษาโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน ครูจะใช้วรรณคดีอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น นิทาน บทร้อยกรอง เพลง เรื่องเล่า ฯลฯ มาเล่าให้นักเรียนฟัง การเรียนรู้ภาษาเกิดจากการติดต่อสื่อสารโต้ตอบกันระหว่าง ครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน การฟังเรื่องที่ครูเล่าจะให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในภาพรวมแล้วจึงแยกสอนหน่วยย่อย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ขั้นอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง (Pre-Presentation)

เป็นขั้นก่อนนำเสนอการเรียน เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะฟัง

- พูด ทำความคุ้นเคยกับภาษา สร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ให้เป็นภาษาอังกฤษ (Surrounded the students with language) ก่อนการเรียนประมาณ 10 นาที

ครูนำหนังสือนิทาน โคลง กลอน เพลงหรือข้อความที่เป็นภาษาอังกฤษมาอ่านให้นักเรียนฟัง โดยให้นักเรียนนั่งกับพื้นห้องในสนามหญ้า ระเบียงหน้าชั้นเรียนล้อมรอบครู ครูอ่านหนังสือให้ฟังด้วยระดับการอ่านธรรมชาติ ให้นักเรียนดูภาพประกอบทำความเข้าใจตามเรื่องที่ครูอ่าน ครูตรวจสอบความเข้าใจ ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารให้มากที่สุด แต่สามารถตรวจสอบความเข้าใจ โดยใช้ภาษาไทยเมื่อครูเห็นว่าจำเป็น

2. ขั้นนำเสนอบทเรียน (Presentation)

ครูนำเสนอบทเรียนที่เตรียมไว้ บทเรียนเป็นเรื่องที่สามารถเชื่อมโยงกับเรื่องที่ครูนำมาเล่าให้นักเรียนฟัง เพื่อจะได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมต่อจากความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

3. ขั้นฝึกการใช้ภาษา (Practice)

ภาษาที่นักเรียนได้รับรู้ และเรียนรู้จากขั้นที่ 2 จะนำไปใช้ยังไม่ได้ถ้าไม่ได้รับการฝึกด้วยการฟัง - พูดก่อน เมื่อนักเรียนพูดได้แล้ว จะสามารถพัฒนาไปถึงการส่งสารและรับสารด้วยการอ่าน และเขียนได้ง่าย

การฝึกการใช้ภาษา ควรฝึกกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นก่อน เพื่อให้ นักเรียนมั่นใจในการใช้ภาษา แล้วแยกกลุ่มเล็กฝึกในกลุ่ม ฝึกคู่ และ รายบุคคลแล้วแต่สถานการณ์

4. ชั้นแสดงภาษาที่ฝึกเป็นผลงาน (Production)

หลังจากที่นักเรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารจากบทเรียนหรือ เนื้อหาที่ครูนำเสนอในชั้นที่ 2 และ 3 ด้วย กิจกรรมที่มีความหมาย และหลากหลายแล้ว ให้นักเรียนนำภาษาไปใช้จริง ทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยจัดทำผลงานใหม่เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนาน

กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้เขียนใช้ในชั้นฝึก (Practice) และชั้น แสดงผลงาน (Production) เสมอคือ เล่นเกมและกิจกรรมทาง ภาษาที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม (Participation) และเป็นกิจกรรม เคลื่อนไหว (Movement Activity) ใช้วิธีการฝึกดังนี้

ฝึกกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น (Whole Group) เล่นเกม (Games) ร้องเพลง (Songs) ทำท่าทางประกอบเพลง (Activity Songs) ฝึก จังหวะ (Chant) แสดงบทบาทสมมติ (Dramatise) โดยเลือก กิจกรรมให้เหมาะสมกับบทเรียน

ฝึกกลุ่มย่อย ใช้กิจกรรมลูกโซ่ (Chain Drill) นักเรียน ฟัง หรือยืนเป็นวงกลม ถาม/ตอบ รอบวงใช้ประโยคที่กำหนด หรือ พูดประโยคต่อๆ กัน กำหนดเวลาหรือกำหนดจำนวนรอบ

ฝึกคู่ (Pair - Work) ใช้ฝึกถาม/ตอบ สนทนา หรือเล่า ให้คู่ฟังวิธีฝึกคู่ นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างเป็นอิสระ คือพูดไม่หยุด (Non - Stop - Speaking) โดยกำหนดเวลา 0.5 หรือ 1 นาที ให้พูด

- คำศัพท์ภาษาอังกฤษ
- ประโยคภาษาอังกฤษ

วิธีพูดอาจจะให้พูดพร้อมกันทั้งคู่ หรือเปลี่ยนกันพูด ฝ่ายหนึ่งพูดฝ่ายหนึ่งนับจำนวนคำหรือประโยค ฯลฯ ใช้ได้ดีในการอุ่นเครื่อง เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้าสู่บรรยากาศของการสอนภาษาที่สนุกสนาน

ฝึกเดี่ยว โดยครูเป็นผู้ตั้งคำถาม เลือกนักเรียนตอบ/ให้อาสาสมัครตอบ ใช้คำถามเพื่อสื่อสารปกติ เช่น

การฝึกเดี่ยว เมื่อฝึกไปสักระยะหนึ่งอาจให้นักเรียนถามคำถามต่อๆ กัน โดยผู้ถามตั้งคำถามแล้วเลือกผู้ตอบคนใดก็ได้ เมื่อผู้ตอบแล้วก็เป็นผู้ตั้งคำถามต่อไป

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ฯลฯ

การเรียนรู้ไม่ใช่การบอกหรือการสอนอีกต่อไป สถานการณ์สิ่งแวดล้อมและวิธีการเรียนรู้เปลี่ยนจากการที่ครูเป็นผู้บรรยาย บอกให้จด บอกให้จำ บอกกฎเกณฑ์ให้ไปท่องจำ แล้วนำมาตอบข้อสอบ เป็นการเน้นนักเรียนเรียนรู้กิจกรรม โต๊ะ ม้านั่ง กระดานดำในชั้นเรียนไม่ใช่สื่ออันจะขาดเสียมิได้

ครูเตรียมกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความสุข สนุกสนาน เรียนไปพร้อมกับความรื่นเริงบันเทิงใจ

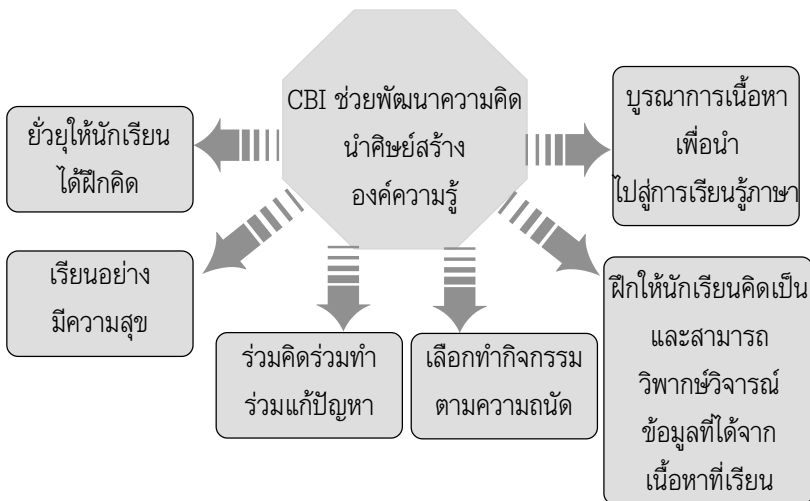
สรุปการสอนภาษาแบบธรรมชาติ (Whole Language)

1. ครูอ่านหนังสือหรือวรรณคดีหรือบริบทใดๆ ที่นักเรียนสนใจ เช่น นิทาน เพลง บทร้อยกรอง เรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ต่างๆ ให้นักเรียนฟังหรือมอบหมายให้นักเรียนอ่าน
 2. ครูชวนสนทนาเรื่องตามข้อ 1 ขณะที่อ่านต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจเรื่องโดยรวม
 3. ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน โดยให้นักเรียนเขียนเรื่องคนละประโยค ครูช่วยนักเรียนแก้ภาษาและไวยากรณ์
 4. นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน พร้อมช่วยกันแก้ไขภาษาและไวยากรณ์
 5. นักเรียนทำงานกลุ่ม โดยช่วยกันเขียนเรื่องที่เรียนร่วมกันในข้อ 3 และสร้างภาพประกอบตามความคิดของตนเอง
 6. นำหนังสือที่เขียนร่วมกันมาทำกิจกรรมทางภาษา
- วิธีสอน Whole Language เป็นการสอนภาษาโดยองค์รวมหรือสอนภาษา โดยธรรมชาติของภาษาและสภาพแวดล้อมทางสังคม เน้นการพัฒนาภาษาด้วยการบูรณาการทักษะ ฟัง - พูด - อ่าน - เขียน เช่น การสอนจากการอ่านโดยใช้ Big Books และการสอนจากการอ่านโดยใช้วรรณคดี โดยครูอ่านให้ฟังเพื่อสร้างประสบการณ์ทางภาษาแก่นักเรียนในทักษะการฟัง

2.2.5 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบเน้นเนื้อหา (Content-Based Instruction : CBI)

CBI คือ การสอนที่ใช้เนื้อหานำไปสู่การเรียนรู้ภาษา เป็น การสอนที่ประสานเนื้อหาเข้ากับวัตถุประสงค์ของการสอนภาษาเพื่อ การสื่อสาร ฝึกให้ผู้เรียนทำความเข้าใจสาระของเนื้อหา โดยใช้ ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือ ใช้เนื้อหากำหนดรูปแบบของภาษา (FORM) หน้าที่ของภาษา (FUNCTION) และทักษะย่อย (SUB SKILLS) ที่ผู้เรียนนำไปสู่การสอนนี้ จะทำให้ครูสามารถสร้าง บทเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงได้มากที่สุด

แผนภาพ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหา

ขั้นตอนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ คือ

1) ขั้นการเลือกเนื้อหา (Selecting the Theme)

ในการเลือกเนื้อหาที่จะสอนนั้น จะต้องเลือกเรื่องที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงและเลือกหัวเรื่องย่อย (Sub-topic) ที่สัมพันธ์กัน และต้องคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียน สามารถเลือกเรื่องที่จะสอนจากรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตร เช่น สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม สุขศึกษา ศิลปะศึกษา นอกจากนี้จะใช้เนื้อหาจากรายวิชาต่างๆ มาสอน ทักษะทางภาษาแล้ว ยังจะฝึกให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วย แหล่งเนื้อหาอีกแหล่งหนึ่งคือ สื่อ (Media) เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร สิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2) ขั้นการเลือกสื่อการสอนหรือบทเรียน (Selecting the Material or the Text)

พยายามหาบทเรียนในกรอบเนื้อหาที่คาดว่าผู้เรียนสนใจที่จะต้องฝึกให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดในระดับสูง เช่น สามารถตีความ ลังเคราะห์ข้อมูล แยกประเด็นที่เป็นความเห็นจากข้อเท็จจริง สามารถเห็นภาพตามคำบรรยายสามารถระบุความเป็นเหตุเป็นผล โดยใช้โครงสร้างภาษาในการเลือกบทเรียนที่จะใช้สอน โดยใช้แนวทางดังต่อไปนี้

- เนื้อหาของบทเรียนเป็นเรื่องจริง มีข้อมูลมากพอที่จะให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่าน เขียน และฟังได้

- งานหรือกิจกรรมสอดคล้องกับสถานการณ์จริง เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์
- บทเรียนน่าสนใจ เนื้อหาดึงดูดความสนใจของนักเรียน
- บทเรียนยากง่ายเหมาะกับระดับของผู้เรียน บทเรียนให้ข้อมูลพอเพียงและมีความยาวพอเหมาะ
- เนื้อหาเข้าใจได้ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานก่อนอ่านบทเรียนนี้ และสามารถเข้าใจประเด็นทางวัฒนธรรมการเรียนรู้เรื่องเนื้อหา ตลอดจนสำนวนภาษาเหมาะสม
- บทเรียนหาได้ง่าย สามารถหาบทเรียนได้ในท้องถิ่นของตน
- รูปแบบของบทเรียนน่าสนใจ การจัดหน้า ตัวพิมพ์ ภาพสีล้น ช่วยให้นักเรียนเข้าใจข้อความได้ง่ายขึ้น
- บทเรียนยืดหยุ่นได้ บทเรียนเหมาะสมที่จะใช้สอนแบบทักษะสัมพันธ์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายและเอื้อต่อผู้เรียนที่มีวิธีการเรียนรู้ต่างกัน
- แหล่งเนื้อหา บทเรียนมาจากแหล่งเนื้อหาและมีรูปแบบที่หลากหลาย
- ส่วนประกอบบทเรียน เช่น คำอธิบายศัพท์ คำถามให้ค้นคว้าเพิ่มเติมหรือดัชนีคำ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและจำเนื้อหาที่เรียนได้
- สื่อการสอนเสริม อาจมีคู่มือครู เฉลยคำตอบหรือแบบฝึกหัดเสริม

3) ขั้นตอนการสร้างแผนภูมิแสดงเครือข่าย (Web)

เมื่อได้เนื้อหาแล้วจึงกำหนดหัวเรื่อง (Topic) และหัวเรื่องย่อย (Sub-Topic) เพื่อเจาะลึกเนื้อหาโดยให้มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ตลอดจนสอดคล้องกับวิชาอื่นในหลักสูตร เช่น เนื้อหาเรื่องโรคมะเร็ง สอดคล้องกับวิชาสุขศึกษา อาจแตกเป็นหัวเรื่องผลร้ายของโรคมะเร็ง เป็นต้น

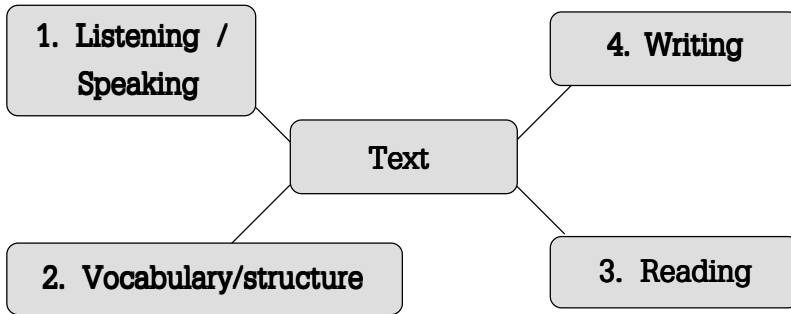
จากเนื้อหาในแต่ละหัวเรื่อง นักเรียนจะได้รู้ข้อมูลใหม่พร้อมกับพัฒนาทักษะทางภาษา รวมทั้งฝึกกลวิธีการเรียนและพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ไปพร้อมกัน ดังนั้น จึงควรเลือกหัวเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของผู้เรียนและมีรูปแบบภาษาหลากหลาย

4) ขั้นตอนเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน (Developing the Instructional Tasks and Activities)

จากเนื้อหาที่เลือกมาเข้าพจนานุกรมก็จะวิเคราะห์เพื่อที่จะประเมินว่าจะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการสอนอย่างไร โดยคำนึงถึงหลัก 4 ประการ คือ

- The aim of the lesson
- What new language the lesson contains
- The main stages of the lesson
- What to do at each stages

เมื่อได้คำตอบจากทั้ง 4 ประการนี้ ก็จะนำมาแยกเป็น web ออกไปว่าในแต่ละทักษะนั้น จะฝึกอะไรบ้าง ดังนี้

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนจะบูรณาการทักษะทั้งสี่เข้าด้วยกัน โดยจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ ถ้าเป็นทักษะการส่งสาร (Productive Skills) คือ ทักษะการพูดและการเขียนก็จะใช้ขั้นตอนการสอน 3 ขั้น (3P)

สำหรับการสอนทักษะการรับสาร (Receptive Skills) คือ ทักษะการฟัง และการอ่านนั้นจะใช้ลำดับการสอนย่อย (Teaching Steps) ซึ่งมี 3 ลำดับคือ

1. Pre - Listening/Reading เป็นการเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การฟังหรือการอ่าน เพื่อแนะนำและกระตุ้นความสนใจในหัวเรื่องที่จะฟังหรืออ่าน กิจกรรมที่ใช้มักเป็นการสอนคำศัพท์หรืออ่านคำถามนำเรื่อง

2. While - Listening/Reading เป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังฟังหรืออ่านนั้น กิจกรรมที่ใช้มักเป็นคำถาม หรืออาจให้หาคำ หรือตัวเลขมาเติมในแผนภูมิ แผนที่ หรืออาจให้จับบันทึก

3. Post - Listening/Reading เป็นกิจกรรมที่ใช้หลังจาก การฟังหรือการอ่านเพื่อสัมพันธ์กับบทอ่าน หรือข้อความที่ฟังกับ ประสบการณ์ ความรู้ ความสนใจ หรือความคิดเห็นของตัวนักเรียนเอง โดยการดำเนินการสอนในแต่ละขั้นตอนนั้น ก็จะสอดแทรกกิจกรรมและเทคนิคที่หลากหลายเข้าไป โดยคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

1. จัดกิจกรรมที่สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนกับ นักเรียนทั้งชั้น ครูผู้สอนกับนักเรียนเป็นรายบุคคลนักเรียนกับครูผู้สอน นักเรียนกับนักเรียน

2. จัดกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่หลากหลายในแต่ละ ขั้นตอนของการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของ นักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยแต่ละคนมีความสามารถ แตกต่างกันในการเรียนรู้ เช่น บางคนจะถนัดในการ เรียนจากการฟัง บางคนจะถนัดในการเรียนรู้จากการกล่าวซ้ำ หรือ ปฏิบัติซ้ำ บางคนถนัดในการเรียนรู้จากการพูด และบางคนถนัดใน การเรียนจากไวยากรณ์และอื่นๆ ถ้าครูใช้เทคนิคเดียวหรือกิจกรรม เดียวอยู่ตลอด ก็จะทำให้นักเรียนที่มีความถนัดในการเรียนรู้ด้านอื่นๆ หมดโอกาสที่จะได้เรียนรู้จากวิธีที่เหมาะสมกับความถนัดของเขา

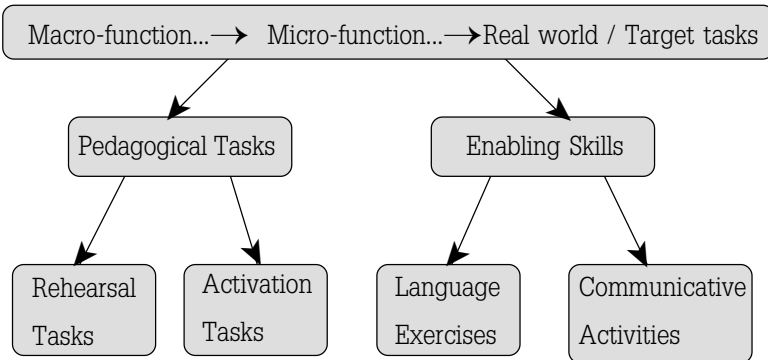
แนวการสอนแบบ CBI นี้ ครูจะเป็นผู้คัดเลือกเนื้อหาที่จะนำ มาสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยครูสามารถสำรวจความต้องการของนักเรียนได้และครูสามารถ จัด กิจกรรมได้หลากหลายมิใช่เป็นเพียงการสอนเพื่อการสื่อสารเท่านั้น แต่ ยังเป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนที่จะศึกษาต่อในอนาคตด้วย

2.2.6 รูปแบบการการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นภาระงาน (Task-based Learning)

การเรียนรู้ที่เน้นภาระงานเป็นแนวคิดในการสอนภาษาของ David Nunan นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งในปัจจุบัน จากการที่ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน พบประเด็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งคือ เรื่องความแตกต่างของแบบฝึกหัด (Exercise) และภาระงาน (Task) ที่ Nunan ได้ระบุไว้ดังนี้ “The difference between a task and an exercise is the emphasis on meaning. Tasks require students to come up with language which they are not specifically cued.” (Nunan, 1989) ความแตกต่างของภาระงานกับแบบฝึกหัด คือ การเน้นที่ความหมาย ในการปฏิบัติภาระงานนั้น นักเรียนจะมีโอกาสใช้ภาษาที่ครูไม่ได้กำหนดไว้ให้ นอกจากนี้ภาระงานที่นักเรียนได้รับมอบหมายให้ทำในห้องเรียน ทำให้นักเรียนต้องใช้ภาษาในการจัดการ การผลิตชิ้นงาน การทำความเข้าใจและสื่อสารปฏิสัมพันธ์กัน โดยนำความรู้ทางไวยากรณ์มาใช้ในการสื่อความหมาย มากกว่าการฝึกใช้รูปแบบและโครงสร้าง

แผนภาพ กรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน

A Framework for TBLT (Task-Based Learning & Teaching (Nunan, 1999)

Enabling Skills = Skills that enable students to complete the tasks

Pedagogical tasks = classroom tasks that mirror a real world

Rehearsal tasks = Tasks that take place in the classroom but they are close to the real world

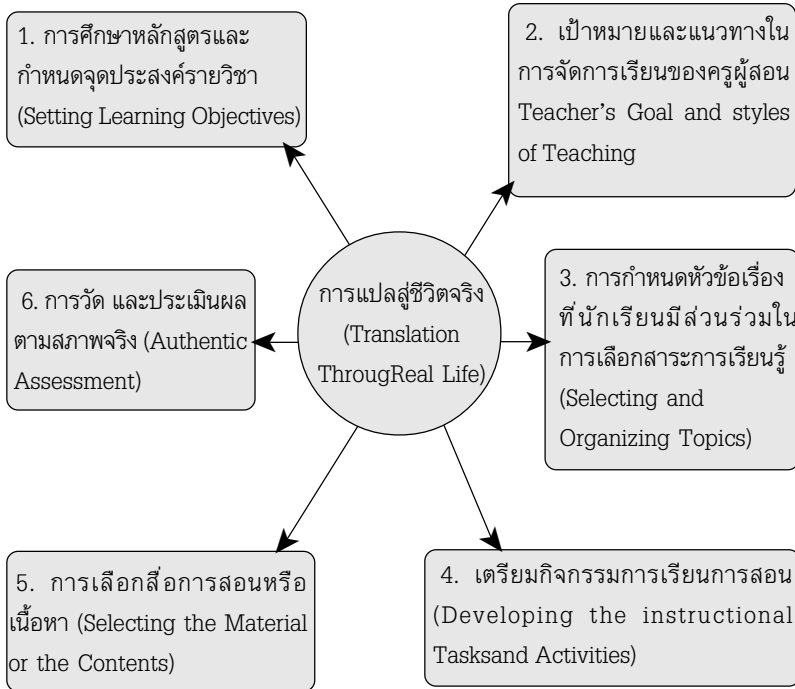
Activation tasks = Artificial tasks, not realistic but students have an opportunity to practice communicative skill.

จากกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน จะเห็นได้ว่าก่อนที่นักเรียนจะสามารถปฏิบัติภาระงานในห้องเรียน (Pedagogical tasks) ได้ นักเรียนต้องได้รับการฝึกทักษะทางภาษาก่อน (Enabling skills) ซึ่งอาจทำได้ 2 ทาง คือ การทำแบบฝึกหัด

และการทำกิจกรรมที่ใช้ภาษา เมื่อนักเรียนมีทักษะทางภาษาแล้ว จึงมอบหมายภาระงานให้ ซึ่งภาระงานนั้นจะเน้นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง (Real world tasks) หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง (Rehearsal tasks) หรืออาจเป็นเรื่องสมมุติ (Activation tasks) แต่เป็นภาระงานที่นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้

รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นภาระงานมาประยุกต์ใช้ในการสอนวิชาการแปลอังกฤษเบื้องต้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภาระงาน (Tasks) เป็นหลัก โดยกำหนดกิจกรรมในภาระงานที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ กิจกรรมที่นำมาใช้จะมีลักษณะหลากหลาย ส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ สื่อสาร และเปลี่ยนข้อมูล ช่วยเหลือแบ่งปัน ร่วมคิดร่วมทำ เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติแปล โดยใช้สื่อการสอนที่เป็นข้อมูลจริงในท้องถิ่น และสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง จึงนับว่าเป็น การจัดการสอนการแปลสู่ชีวิตจริง (Translation Through Real Life)

แผนภาพ องค์ประกอบสำคัญในการออกแบบการจัดการเรียน การสอนรายวิชาการแปลอังกฤษเบื้องต้น

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

มีขั้นตอนหลักในการสอน 4 ขั้นตอนที่เรียกว่า CCPP และในแต่ละขั้นตอนการสอนจะกำหนดภาระงาน (Tasks) ให้นักเรียนได้ปฏิบัติในรูปแบบของกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้ทางภาษามาใช้ในการปฏิบัติภาระงาน

ลำดับขั้นตอน

1. CHOOSE (C) : เลือกหัวเรื่อง นักเรียนเลือกหัวข้อเรื่อง
2. CONSTRUT (C) : เพื่อองความรู้ นักเรียนสร้างองค์ความรู้
3. PERFORD (P) : สู่การแปล นักเรียนปฏิบัติงานจริง
4. PRESENT (P) : เผยแพร่ผลงาน นักเรียนนำเสนอผลงาน

2.2.7 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ Activities-Based Teaching

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบ Activities - Based Teaching เป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นกิจกรรมที่เลือกจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ ครูผู้สอนควรคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนจากเรื่องใกล้ตัวไปหาไกลตัว จากรูปธรรมไปหานามธรรม การเรียนโดยการกระทำ (Learning by doing) การเรียนโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน กระบวนการกลุ่มและผู้เรียนต้องเรียนอย่างมีความสุข

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (Warm up)

ครูสร้างความพร้อมนักเรียนด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น เพลง เกม ชักถาม ดูภาพ วิดีโอ

2) ชี้นำเสนอความรู้ (Presentation)

ครูนำเสนอบทเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเรียนแบบร่วมมือ บทบาทสมมติ ล้มภาษา

3) ชี้นสรุป (Conclusion)

ครูใช้กิจกรรมเพื่อเป็นการตรวจสอบความสำเร็จของนักเรียนว่าปฏิบัติบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ เช่น CIPPA Model อภิปราย ชักถาม

2.3 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการ

2.3.1 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีการจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาในวิชาเดียวกันและหรือข้ามวิชา/กลุ่มประสบการณ์ ผู้เรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจ มีการยืดหยุ่นเวลาเรียน เรียนเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตจริง มีการเชื่อมโยงสาระสำคัญต่างๆ อย่างมีความหมาย ใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม นักเรียนได้สรุปความรู้ด้วยตนเอง

การเรียนการสอนแบบบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ความรู้ ความเข้าใจและทักษะในวิชาต่างๆ มากกว่า 1 วิชาขึ้นไป เพื่อให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความคิดประสบการณ์ และทักษะหลายๆ ทักษะในเวลาเดียวกัน

วิธีการบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ ทำได้อย่างไร

การบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ มีหลายวิธี ซึ่งครูผู้สอนสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความสามารถของครูผู้สอน ผู้เรียน และวัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

1. THE TOPIC - BASED CURRICULUM

เป็นวิธีการกำหนดเรื่องหลัก (Theme) หัวเรื่อง (Topic) ที่จะสอนเป็นรายสัปดาห์หรือเป็นรายเดือน โดยอยู่ในความสนใจและใกล้ตัวผู้เรียน หรือเหตุการณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของวิชาในหลักสูตรวิชาอื่นๆ เช่น ครอบครัวยุคของฉัน

1.2 จากหลักสูตรภาษาอังกฤษ เช่น Animals, Places, Food and Drinks

1.3 จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน เช่น ห้องเรียนของฉัน ดอกไม้ในโรงเรียน

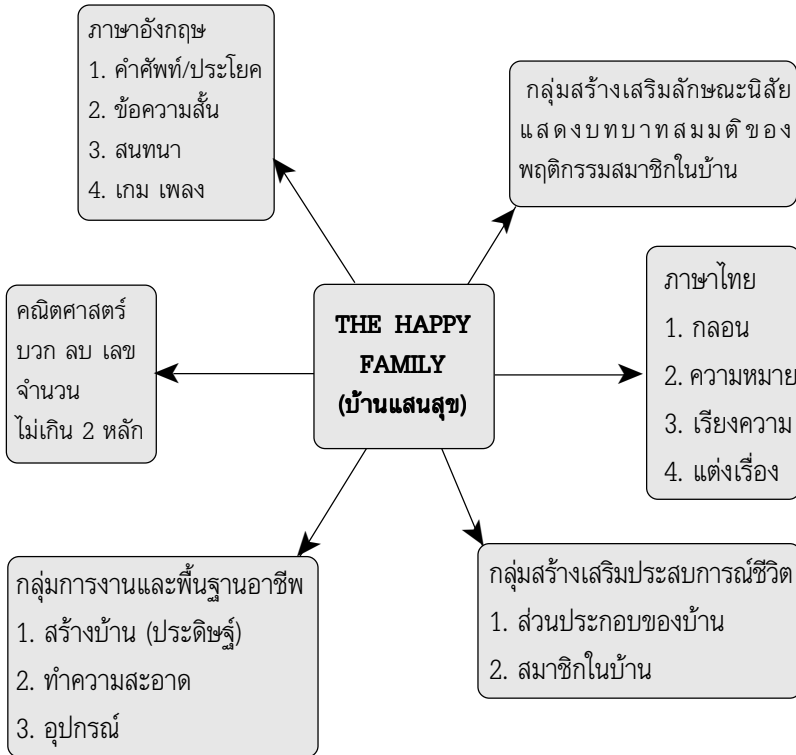
1.4 จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องอื่น ชุมชน หรือในระดับชาติ เช่น การแข่งขันกีฬาหมู่บ้าน การแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ โอลิมปิก เป็นต้น

1.5 จากขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม งานฉลองประจำปี เช่น ปีใหม่ คริสต์มาส วันสงกรานต์ ฯลฯ

1.6 เรื่องเล่า เช่น นิทานอีสปของไทย ของต่างประเทศ หรือภาพยนตร์ที่กำลังเป็นที่นิยม เป็นต้น

1.7 เกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจหรือเหตุการณ์ในชั้นเรียน เป็นต้น

ตัวอย่าง แผนบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สิ่งที่สำคัญที่สุดนั้น Topic หรือ Theme ที่กำหนดต้องอยู่บนพื้นฐานของความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน และความสามารถของครู ตลอดจนความหลากหลายของสื่อที่จะนำมาใช้

2. ONE WHOLE LESSON IN ENGLISH (ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5-6)

เป็นวิธีการที่จัดบทเรียนตาม Theme หรือ Topic ที่ผู้เรียนสนใจเช่นเดียวกัน แต่สอนเป็นภาษาอังกฤษ วิธีนี้ผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น แต่เหมาะกับชั้นเรียนที่ครูและผู้เรียนมีความพร้อม

3. สอดแทรกเมื่อสอนวิชาอื่นๆ หรือจัดกิจกรรมเสริม

- 3.1 เรียกสิ่งต่างๆ ในห้องเรียนเป็นภาษาอังกฤษ
- 3.2 ทักทาย บอกวันที่ บอกอากาศ และบอกเวลาในแต่ละวัน เป็นภาษาอังกฤษ
- 3.3 เล่าข่าวยามเช้า (Morning news) หรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับภาพ (Photo talk) เป็นภาษาอังกฤษ
- 3.4 ภาษาอังกฤษประจำชั่วโมง/วัน
- 3.5 ภาษาอังกฤษวันละคำ (Work of the day) หรืออักษรภาษาอังกฤษประจำวันสัปดาห์ (Letter of the week)
- 3.6 เรียนภาษาอังกฤษ จากโคลง กลอน เพลง หรือนิทาน
- 3.7 วารสารชั้นเรียน (Class Magazine)
- 3.8 ละคร หรือแสดงบทบาทสมมติเป็นภาษาอังกฤษ
- 3.9 เล่นเกมผสมคำ
- 3.10 การเชิดหุ่นเป็นภาษาอังกฤษ “This puppet cannot speak Thai”
- 3.11 แนะนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเป็นภาษาอังกฤษ
- 3.12 เสนอโครงงานวิทยาศาสตร์หรือสังคมเป็นภาษาอังกฤษ

4. สอดแทรกภาษาอังกฤษเข้ากับภาษาไทย

โดยจัดกิจกรรมในห้องเรียน เช่น

4.1 มุม English telephone conversation มุมนี้
ผู้เรียนต้องพูดกับเพื่อนเป็นภาษาอังกฤษ

4.2 มุมสะสมการ์ดตูน ขำขัน หรือนิทานภาษาอังกฤษ

4.3 มุมการฟัง ผู้เรียนสามารถฟังเรื่องจากแถบบันทึกเสียง
และใช้หนังสือภาพประกอบ

5. บูรณาการกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ

เช่น กิจกรรมดังต่อไปนี้

5.1 กิจกรรมการทำอาหาร Have a cooking day

5.2 กิจกรรมการพูดเกี่ยวกับกีฬา English - Speaking
sports day

5.3 กิจกรรมคอนเสิร์ตเพลงสากล School concert in
English

5.4 กิจกรรมศึกษานอกสถานที่ Field Trip

5.5 กิจกรรมการทำโครงการเป็นภาษาอังกฤษ

5.6 กิจกรรมการเข้าค่ายภาษาอังกฤษ

5.7 กิจกรรมชมรมภาษาอังกฤษ

ข้อควรพิจารณาในการบูรณาการวิชาภาษาอังกฤษกับวิชาอื่น

1. การเลือกหัวเรื่อง หัวเรื่องที่ดีที่สุดควรเป็นหัวเรื่องที่เหมาะสมกับความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน ถ้าเป็นไปได้ควรนำความสนใจของผู้เรียนมากำหนดเป็นหัวเรื่อง โดยโครงสร้างของหัวเรื่องควรอยู่ในกรอบของเวลาด้วย

2. การเลือกวิชา การนำวิชามากำหนดเป็นหัวเรื่องนั้น
ไม่จำเป็นต้องนำมาทุกวิชา

3. เวลาแต่ละเรื่อง ไม่ควรใช้เวลาเรียนติดต่อกันนาน
เกินไป ควรพิจารณาธรรมชาติของผู้เรียนด้วย

4. ความสามารถของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีความ
สามารถแตกต่างกัน มีรูปแบบการเรียนรู้ต่างกัน ครูต้องดูแลให้ทั่วถึง

5. การตรวจสอบในเรื่องต่อไปนี้

5.1 ความเข้าใจของครูผู้สอนในเรื่องการเรียนแบบ
บูรณาการ

5.2 เนื้อหาภาษาอังกฤษที่นำมาจัดการเรียนการสอน
ในแต่ละหัวเรื่อง สมองจุดประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่

5.3 การเรียนรู้รูปแบบ หรือโครงสร้างภาษาตาม
ขั้นตอนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร คือ มีขั้นนำ ขั้นสอน
ขั้นใช้ภาษา และขั้นทบทวนของผู้เรียนเป็นอย่างไร

5.4 ความเพียงพอของผู้เรียนในการฝึกกิจกรรม
ภาษาหลายรูปแบบ

5.5 ครูผู้สอนควรประสานความเข้าใจกับครูในระดับ
เดียวกัน

6. จุดเน้นในการบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่น ใน
กรณีที่ได้สอนรูปแบบในชั่วโมงภาษาอังกฤษแล้ว ครูอาจนำกิจกรรม
ภาษาอังกฤษ ไปจัดสอดแทรกในวิชาอื่นๆ ได้ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้
ฝึกใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่ว ลองผิดลองถูก เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น
ในการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น

7. การนำเสนอหัวเรื่องที่จะสอน

7.1 ควรวางแผนการสอนร่วมกับครูที่สอนวิชาอื่นๆ เพื่อการเลือก Topic ที่มีเนื้อหาที่จะต้องสอนไปพร้อมกัน

7.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนมีโอกาสดูแลความคิดเห็นเกี่ยวกับ Topic ที่จะเรียนโดยการระดมพลังสมอง สร้างผังความคิด ร่วมกัน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ผู้สอนสามารถจัดลำดับกิจกรรมได้ตามความต้องการ โดยยึดหลักการจัดการเรียนการสอนตามหลักวิชา ให้ผู้เรียนเป็นผู้คิด ปฏิบัติ และสรุปความรู้ให้มากที่สุด

2.3.2 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบนวัตกรรม การเรียนรู้

การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้นี้ ได้จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้อังกฤษ แบบเข้มของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย” ดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Learning) ใช้บทเรียนทักษะสัมพันธ์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การนำเสนอบทเรียน (Presentation)

ครูพูดสนทนา โดยใช้กิจกรรม “What about you”

ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 4-5 ข้อ เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียนกับสิ่งที่จะอ่าน

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติการอ่าน (Practice)

1.1 ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ยาก ฝึกตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน และการเดาล่วงหน้า โดยใช้กิจกรรม “Before you read”

1.2 ขั้นระหว่างการอ่าน (While-reading) นักเรียนฝึกทักษะการอ่านเร็ว (Scanning) การเดาศัพท์จากบริบท (Context Clues) การวิเคราะห์คำสรรพนามที่อ้างถึง (refers to) การอ่านเพื่อเอารายละเอียด (Intensive reading) การอ่านจับใจความสำคัญ (Main idea) และการแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น (Fact and opinion) โดยใช้กิจกรรม “Read the text” และกิจกรรม “Check your understanding”

1.3 ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) นักเรียนฝึกการพูด แสดงความคิดเห็น โดยใช้กิจกรรม “What do you think?” ปฏิบัติกิจกรรมเสริมทักษะ โดยใช้กิจกรรม “Vocabulary focus” และ “Grammar focus”

ขั้นตอนที่ 3 การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Production)

นักเรียนฝึกการเขียนข้อความ ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยใช้กิจกรรม “Writing task”

2. การเรียนการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม (Group Process)

ใช้ศูนย์การเรียนรู้ ดังนี้

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 12 กลุ่มๆละ 4-5 คน ตามความสนใจ หรือคละตามความสามารถ

2. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าเรียนประจำศูนย์การเรียนรู้ ใช้เวลาในการเรียน 25 นาที แล้วจึงเปลี่ยนศูนย์
4. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามบัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรมบัตรเนื้อหา และบัตรคำถามในศูนย์การเรียนรู้
5. นักเรียนเข้าเรียนประจำศูนย์การเรียนรู้ให้ครบทั้ง 12 ศูนย์ภายในระยะเวลาที่กำหนด
6. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบหลังเรียน (Post-test)

3. การเรียนด้วยตนเอง (Self Access Learning) ใช้บทเรียน โมดูลและแบบฝึกปฏิบัติ ดังนี้

1. ครูปฐมนิเทศการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนโมดูลให้นักเรียนเข้าใจ
2. นักเรียนเลือกศึกษาบทเรียนโมดูลด้วยตนเองครั้งละ 1 โมดูล โดยจะเลือกศึกษาโมดูลใดก่อนก็ได้ พยายามศึกษาบทเรียนโมดูลให้ได้มากที่สุด ตามระยะเวลาที่กำหนด
3. นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการอ่านค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ 24 แหล่ง โดยใช้คำถามที่กำหนดให้จำนวน 100 ข้อ นักเรียนจะเลือกคำถามตามความสนใจครั้งละ 10-20 ข้อ เขียนคำตอบลงในสมุดหรือกระดาษเขียนตอบ พยายามเลือกอ่านและตอบคำถามให้ได้มากที่สุด
4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ความคิดรวบยอดที่ตรงกัน
5. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้จำนวน 50 ข้อ

4. การเรียนตามเอกัตภาพ (Individual Learning) ใช้ บทเรียนและแหล่งการเรียนรู้ ดังนี้

1. ครูปลุมนิเทศการเรียนตามเอกัตภาพ โดยใช้สัญญาการเรียน (Learning Contracts)
2. กิจกรรมบังคับ : นักเรียนศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง 25 Frames และปฏิบัติกิจกรรมให้ครบ โดยจะเลือกศึกษากรอบใดก่อนก็ได้ พยายามศึกษาให้ได้มากที่สุดตามความสนใจและความสามารถ
3. กิจกรรมเลือก : นักเรียนเลือกปฏิบัติกิจกรรมอ่านจากแหล่งการเรียนรู้ 60 แหล่ง ที่กำหนดให้ โดยจะเลือกแหล่งการเรียนรู้ใดก่อนก็ได้ พยายามศึกษาให้ได้มากที่สุดตามระยะเวลาที่กำหนดให้
4. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจงาน และสรุปผลการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ความคิดรวบยอดที่ตรงกัน

5. การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ใช้ชุดประเมินผลตามสภาพจริง

1. การทดสอบก่อนและหลังเรียนโดยใช้ข้อทดสอบ จำนวน 60 ข้อ
2. การวัดผลการปฏิบัติ โดยการตรวจแบบฝึกปฏิบัติของนักเรียนทุกกิจกรรม
3. การวัดผลพฤติกรรมด้านคุณลักษณะ โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมที่จัดทำขึ้น จำนวน 5 ตัวบ่งชี้
4. การประเมินผล โดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) จำนวน 7-13 ชิ้นงาน

5. การออกแบบสอบถามวัดเจตคติและรูปแบบการเรียนการสอน จำนวน 2 ฉบับ

2.4 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากแหล่งวิทยาการ

2.4.1 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้เนื้อหานำไปสู่การเรียนรู้ จากชุดฝึกปฏิบัติการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (Academic English)

ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ คือ

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความสนใจและนำเข้าสู่บทเรียน (Presentation)

1. นักเรียนศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญของบทคัดจากสารานุกรม 1 รายการจากภาพหรือแผ่นโปสเตอร์
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการเรียน และการประเมินผลตามสภาพจริง
3. นักเรียนฝึกทักษะการอ่านเร็ว (Reading Speed) จากแบบฝึก 1 บท แล้วบันทึกผลการอ่านตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้ ยุทธวิธีในการอ่าน (Reading Strategies)

1. ครูเลือกบทเรียนโมดูล 1 โมดูล คือ SQ3R Technique ให้นักเรียนทุกคนศึกษาจนจบโมดูล
2. นักเรียนเลือกศึกษาบทเรียนโมดูลด้วยตนเองครั้งละ 1 โมดูล พยายามเลือกให้ได้มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การเรียนการสอนแบบตรง (Direct Instruction)

1. การเรียนรู้แบบตรง โดยครูใช้บทเรียนสื่อประสม เรื่อง Computer ซึ่งประกอบด้วย แผ่นโปร่งใส 4 แผ่น สาระการเรียนรู้ แบบฝึกหัด ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนตามขั้นตอนต่อไป

- What about you?
- Before you read
- Read the text
- Check you understanding
- What do you think?
- Writing task

2. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนที่ 4 กิจกรรมการฝึกอ่านคั่นคว่ำ โดยกระบวนการกลุ่ม (Group Process)

1. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบก่อนเรียน จำนวน 50 ข้อ
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน เลือกหัวหน้าเลขาฯ และมอบหมายหน้าที่สมาชิกทุกคน
3. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านคั่นคว่ำ จากศูนย์การเรียนรู้ ใช้เวลาศูนย์การเรียนรู้ละ 30 นาที
4. นักเรียนพยายามปฏิบัติกิจกรรมการอ่านคั่นคว่ำให้ได้มากที่สุด จาก 10 ศูนย์การเรียนรู้

5. นักเรียนทุกคนทำข้อทดสอบหลังเรียน จำนวน 50 ข้อ

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมการอ่านด้วยตนเอง (Self Access Learning)

นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่อง Flowers ตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในหน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 6 กิจกรรมเลือกอ่านแบบอิสระตามเอกัตภาพ (Individual Learning)

1. ครูอธิบายวิธีการเรียนตามเอกัตภาพ และการทำสัญญาการเรียน (Learning Contracts)
2. ครูเลือกแหล่งการเรียนรู้ Frame ที่ 50 เพื่อใช้ในการสาธิตวิธีการเรียนรู้กับนักเรียนทุกคน
3. นักเรียนเลือกแหล่งการเรียนรู้ครั้งละ 1 Frame จากแหล่งการเรียนรู้ 50 Frame ให้เขียนคำตอบลงในสัญญาการเรียนรู้อันส่งครู ตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไข แล้วจึงจัดเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน
4. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอิสระนอกเวลาเรียน และเลือกแหล่งการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 7 กิจกรรมการสรุปและทบทวนการเรียนรู้ (Review)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระการเรียนรู้ เกี่ยวกับยุทธวิธีในการอ่าน 12 วิธี จากบทเรียนโมดูล
2. นักเรียนทบทวนกิจกรรมการอ่านค้นคว้าตามความสามารถ โดยใช้ชุดการอ่านที่กำหนดให้

ขั้นตอนที่ 8 กิจกรรมการทดสอบและวัดผลการเรียนรู้ (Evaluation)

1. นักเรียนทำข้อทดสอบวัดผลการเรียนรู้ จำนวน 100 ข้อ ในเวลา 50 นาที
2. ครูตรวจผลการทดสอบ แจกผลการสอบให้นักเรียนทราบ โดยใช้เกณฑ์ผ่านร้อยละ 70

ขั้นตอนที่ 9 กิจกรรมการซ่อมเสริม (Remedial Activity)

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ผ่านเกณฑ์และกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์ โดยใช้ผลการสอบในขั้นที่ 8 ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ซ่อมเสริม คือ

กลุ่มที่ผ่านการทดสอบให้ปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึกทักษะจำนวน 8 บท

กลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปฏิบัติกิจกรรมในบทเรียนสำเร็จรูปจำนวน 8 บท รวม 50 กรอบ

ขั้นตอนที่ 10 กิจกรรมการทดสอบความคงทนในการเรียนรู้ (Retention test)

นักเรียนทำข้อทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้ จำนวน 100 ข้อ รวม 10 บท ในเวลา 50 นาที แล้วครูจึงตรวจผลการทดสอบ และแจ้งผลการทดสอบให้นักเรียนทราบ พร้อมให้แรงเสริม

2.5 ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.5.1 ตัวอย่าง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระดับ ประถมศึกษา

ตัวอย่าง

แผนการสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ 223 ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง School จำนวน 3 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบผังสัมพันธ์ของ
ความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
สามารถสื่อสารทั้งการ ฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องคำว่า School ได้
ถูกต้อง
2. เขียนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องคำว่า School ในรูปแบบผังสัมพันธ์
ความหมายได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา

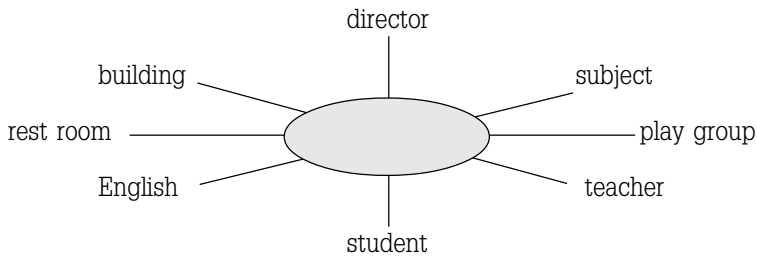
School เช่น teacher, students, play group, subject,
English, Science etc.

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

Presentation

1. นักเรียนและครูเล่นเกม Hang man โดยการนำเอาตัวอักษร
ในภาษาอังกฤษเติมคำลงในช่องว่าง ตัวอย่างเช่น _ _ _ O_

2. นักเรียนระดมพลังสมองในการคิดค้นหาคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่องให้ได้มากที่สุด และเขียนออกมาในรูปของผังสัมพันธ์ความหมายของแต่ละกลุ่ม ตัวอย่าง เช่น

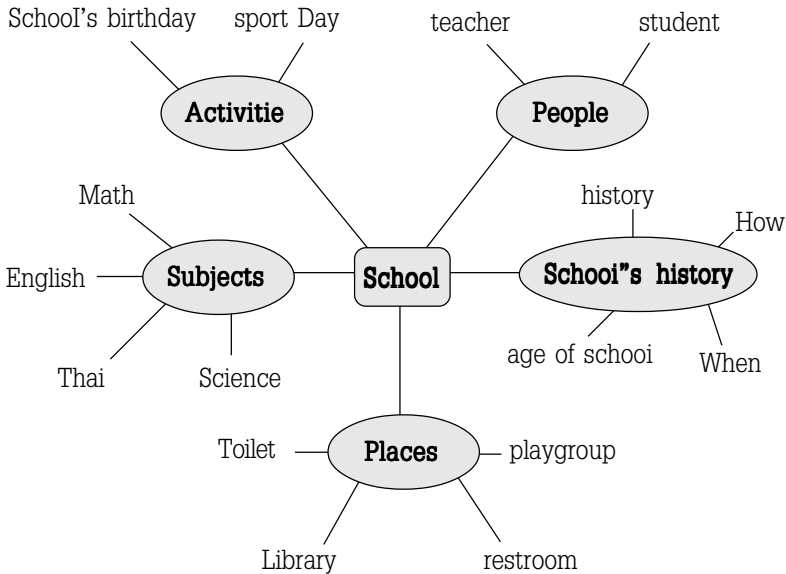

Practice

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฝึกการอ่านคำ สะกดคำ และนำคำศัพท์จากผลงานกลุ่มนำเสนอเป็นผลงานของกลุ่ม และแก้ไขเพิ่มเติมด้านการสะกดคำศัพท์อ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

Production

4. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แนะนำคำศัพท์จำแนกออกเป็นหัวข้อย่อยในรูปของผังสัมพันธ์ความหมาย นักเรียนอาจค้นคว้าคำศัพท์จาก Dictionary ต่อจากนั้นแต่ละกลุ่มนำเสนอ และอภิปรายผลงานของแต่ละกลุ่ม ตัวอย่างเช่น

การเรียนรู้การสอน

1. กระดาษ
2. ปากกาเคมี

5. การวัดผลและประเมินผล

1. การสังเกตผลงาน
2. การตรวจสอบผลงาน

การเรียนรู้การสอน

นักเรียนสามารถนำความรู้เดิมมาผสมผสานความรู้ใหม่ได้ คำบางคำ เช่น คำที่มีเสียง /Z/ ควรได้รับการแก้ไข ได้แก่ คำว่า was, teachers นักเรียนกล้าแสดงออกและร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม

กลุ่มได้ดี สามารถนำเสนอผลงานได้ และมีนักเรียนจำนวน 5 คนที่ใช้ Dictionary ค้นคว้าหาคำตอบ นักเรียนชอบกิจกรรมนี้ โดยเฉพาะการแข่งขันทักษะการพูด ระยะเวลาจำกัดควรฝึกให้นักเรียนด้านการเขียนเพิ่ม

2.5.2 ตัวอย่าง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษา

ตัวอย่างที่ 1

แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ อ.014

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

แผนการสอน เขียนบันทึกข้อความ คำชี้แจง คำสั่งต่าง ๆ

เรื่อง HOW TO MAKE SOMTING จำนวน 3 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเขียนบันทึกข้อความคำชี้แจง ขั้นตอนการทำงาน เมื่อนักเรียนศึกษาขั้นตอนการทำงานแล้วสามารถบอกโครงสร้างของประโยคและคำที่ระบุขั้นตอน สามารถเขียน บรรยายลำดับขั้นตอน และพูดประโยคแนะนำ และบอกลำดับขั้นตอนได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

1. พูดประโยคคำสั่งหรือแนะนำและบอกลำดับขั้นตอนไว้
2. เขียนบรรยายลำดับขั้นตอนได้
3. ฟังบทสนทนาแล้วลำดับเรื่องราวจากภาพได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้
2. จับคู่ภาพกับประโยคได้
3. บอกโครงสร้างของประโยคและคำที่ระบุขั้นตอนได้

3. เนื้อหา

1. ชื่อเรื่อง : How to make iced Milo. : How to make sandwiches.
2. การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - 2.1 ให้คำแนะนำ (Give instructions)
 - 2.2 ถามและบอกเกี่ยวกับความชำนาญและวิธีการต่าง ๆ
(Ask and talk about skills and methods)
3. บรรยายลำดับขั้นตอน (Describe a process)

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

P.1 : (Presentation)

ขั้นตอนที่ 1 (Share Reading)

1. ครูพูดคุยกับนักเรียนว่าในการทำ Sandwiches และ Iced Milo ใช้ส่วนผสมอะไรบ้าง ขณะที่นักเรียนบอก ครูใช้ของจริงโชว์ให้นักเรียนดู คำศัพท์ตัวใดที่นักเรียนไม่ทราบครูเพิ่มเติมให้

2. ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปส่วนผสม

Iced Milo

Ingredient : 1. Milo
2. sugar
3. milk
4. hot water
5. ice

Sandwiches

Ingredient : 1. Tuna can
2. Mayonnaise
3. Bread
4. lettuce
5. Tomato or carrot

3. ครูสาธิตการทำ Sandwiches และ Iced Milo ขณะที่ทำ จะพูดภาษาอังกฤษตลอดแสดงถึงคำแนะนำและขั้นตอนการทำ และให้นักเรียนพูดประโยคตามด้วย

P.2 (Presentation)**ขั้นตอนที่ 2 (Reviewing the story)**

1. ให้นักเรียนช่วยกันทบทวนขั้นตอนการทำ Sandwiches และ Iced Milo โดยใช้ประโยคภาษาอังกฤษ (ถ้านักเรียนพูดภาษาไทย ครูจะพูดภาษาอังกฤษ)

2. ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมากลุ่มละ 1 คน รวมเป็น 4 คน 2 คนแรกทำ Sandwiches และอีก 2 คนทำ Iced Milo ขณะที่ตัวแทนนักเรียนลงมือปฏิบัติ ให้นักเรียนทั้งหมดช่วยกันพูดประโยคภาษาอังกฤษ แสดงขั้นตอนการทำตลอดเวลา (ขั้นตอนใดที่นักเรียนจำไม่ได้ครูจะพูดประโยคนั้นให้ทันที)

3. ให้นักเรียนเข้ากลุ่มลงมือปฏิบัติทุกกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มที่ 1, 2 ทำ Sandwiches กลุ่มที่ 3, 4 ทำ Iced Milo (ในขณะที่นักเรียนลงมือปฏิบัติ ครูคอยดูแลให้ความช่วยเหลือตลอด)

4. เมื่อทุกกลุ่มทำเสร็จ ให้นำไปแลกเปลี่ยนกับรับประทาน

ขั้นตอนที่ 3 (Negotiating a Group Text) เขียนเรื่องด้วยกัน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนการทำ Sandwiches และ Iced Milo และเขียนขั้นตอนการทำลงบนบอร์ด ดังนี้

Directions : Sandwiches

1. Pour out sauce from Tuna can.
2. Put Tuna into a bowl.
3. Add a spoon mayonnaise and sharedded carrot (tomato) into the bowl.
4. Mix together.
5. Spread Tuna on a slice on bread.
6. Put some lettuce on the top.
7. Cover with another slice of bread.
8. Cut the Tuna Sandwiches into 2 triangles.
9. Finally, you have 2 pieces of Tuna Sandwiches.

Directions : Iced Milo

1. Put some water into the kettle
2. Boil the water

3. Put some Milo in a cup
4. Pour the hot water into the cup
5. Stir the Milo
6. Add some sugar and milk
7. Put some ice in a glass
8. Pour the Milo into the glass
9. Finally, you have a glass of Iced Milo

2. ครูให้นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กัน 1 ครั้ง เมื่อเริ่มอ่านครั้งที่ 2 ครูจะลบประโยคบางตอนออกไปให้อ่านครั้งที่ 3 ครูจะลบประโยคออกไปอีก นักเรียนอ่านครั้งที่ 4 ประโยคจะถูกลบออกไปอีก ในที่สุดนักเรียนอ่านครั้งที่ 5 ครูจะลบประโยคออกจนหมด

P.3 (Production)

ขั้นตอนที่ 4 (Making the Big Book)

1. ครูให้นักเรียนกลับไปเข้ากลุ่มเดิมของนักเรียน และให้ช่วยกันวาดภาพตามขั้นตอนการทำ Sandwiches และ Iced Milo พร้อมทั้งเขียนบรรยายภาพให้ถูกต้อง
2. จัดทำเข้าเล่มและให้นักเรียนสรุปผลบ่งบอกถึงการทำงานกระบวนการกลุ่มด้วยกัน (ถ้าเวลาไม่พอให้ทำตอนนอกเวลา)

ขั้นตอนที่ 5 (Activities in Conjunction with Games)

1. ให้นักเรียนทบทวนการทำ Sandwiches และ Iced Milo อีกครั้ง

หมายเหตุ : คาบที่ 1 ชั้นตอนที่ 1 และ 2
คาบที่ 2 ชั้นตอนที่ 3 และ 4
คาบที่ 3 ชั้นตอนที่ 5

7. ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(ตรวจสอบ / นิเทศ / เสนอแนะ / รับรอง)

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

8. บันทึกหลังสอน

8.1 ผลการสอน

.....

8.2 ปัญหา / อุปสรรค

.....

8.3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ตัวอย่าง แบบประเมิน How to make something

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

จุดประสงค์ที่ 6 การเขียนบันทึกข้อความ คำชี้แจง คำสั่งต่าง ๆ

ข้อความ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1	การเขียนลำดับขั้นตอน	3	
2	การใช้ภาษา	3	
3	ภาพประกอบ	2	
4	ความสะอาดเรียบร้อย	2	
5	การรวมเล่ม	2	
	รวม	12	

เกณฑ์การประเมิน

11 - 12	ดีมาก
9 - 10	ดี
7 - 8	ปานกลาง
0 - 6	ปรับปรุง

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง

ตัวอย่าง แบบสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม

วิชา.....เรื่อง.....ชั้น.....กลุ่มที่.....
สมาชิก 1. 2.
3. 4.

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	ดี(3)	ปานกลาง(2)	ควรปรับปรุง(1)
1. การกำหนดบทบาทหน้าที่			
2. กระบวนการทำงาน			
3. ความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่ม			
4. การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น			
รวม			

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง

เกณฑ์การประเมิน

1. การกำหนดบทบาทหน้าที่
 - 1.1 แบ่งหน้าที่ชัดเจนมาก 1 คะแนน
 - 1.2 แบ่งหน้าที่เหมาะสมตามความเหมาะสม 1 คะแนน
 - 1.3 มีหลักฐานการแบ่งหน้าที่ชัดเจน 1 คะแนน

2. กระบวนการทำงาน
 - 2.1 มีการวางแผนการทำงาน 1 คะแนน
 - 2.2 ทำงานตามแผน 1 คะแนน
 - 2.3 มีหลักฐานการวางแผนการทำงาน 1 คะแนน
3. ความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่ม
 - 3.1 ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 1 คะแนน
 - 3.2 ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน 1 คะแนน
 - 3.3 ไม่มีความขัดแย้ง 1 คะแนน
4. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
 - 4.1 มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
 - 4.2 แก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกต้อง
 - 4.3 แก้ไขปัญหาได้สำเร็จ

ตัวอย่างที่ 2

แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ อ.022

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

แผนการสอนที่ 5 บทที่ 5

เรื่อง Giving and Asking for suggestions. จำนวน 3 คาบ

1. สาระสำคัญ

การให้คำแนะนำว่าควรทำอะไร ? หรือไปที่ไหน ?

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถพูดประโยคให้คำแนะนำได้
2. นักเรียนสามารถนำข้อมูลในท้องถิ่นของตนเองมาพูดให้

คำแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร โรงแรม, สถานที่
ซื้อของได้

3. เนื้อหา

What should I ? Do you know a good ?

You can try the How about the ?

The is very nice.

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

Warm up : Category Game

**P.1 ครุแนะนำเสนอการออกเสียงคำว่า should และ can โดย
ใช้เทปประกอบและประโยคต่อไปนี้**

What should I buy ? Yes, you should.

Should I buy a shirt ? You should buy a silk shirt.

Where can I buy one ?

Can I buy one here ? Yes, you can.

Can I wash it or watch it ? You can get a nice one.

**P.2 (1) ครุให้นักเรียนฝึกบทสนทนากับครุ : โดยใช้ข้อมูลใน
ท้องถิ่น**

T : What should I see in Ranong ?

S : Well, Is very

T : Do you know a good hotel here ?

S : You can try the

T : Is here a good restaurant near here ?

S : Yes, is quite good.

T : Where can I buy ?

S : Well, Has a lot of things.

T : What Should I ?

S : How about ?

(2) เมื่อนักเรียนใช้ข้อมูลในจังหวัดได้ถูกต้องแล้ว ครูนำเสนอ
บทสนทนาแบบแสดงความคิดเห็น

S : Can you tell me a near here ?

T1 : The is nice.

T2 : No, try the It's

(3) ให้นักเรียนฝึกกับนักเรียน โดยจับคู่ 2 คน และจับกลุ่ม 3
คน ครูเดินดูและคอยให้ความช่วยเหลือ

(4) ให้นักเรียนฟังบทสนทนา 2 บท แล้วตอบคำถาม โดยให้
นักเรียนศึกษาคำถามก่อนฟัง ตอบปากเปล่า

P.3 นักเรียนทำชิ้นงาน 2 ชิ้น และ นำเสนอชิ้นงาน

ชิ้นที่ 1 บทสนทนาให้คำแนะนำว่าควรทำอะไร หรือไปที่ไหน

ชิ้นที่ 2 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ดี ๆ ในท้องถิ่น โดยมี
มีเหตุผลประกอบ เช่น ที่พัก, ร้านอาหาร, สถานที่ท่องเที่ยว หรือ
สถานที่ซื้อของ ฯลฯ

5. สื่อการเรียนการสอน

1. เกม
2. แลบบันทึกเสียง
3. บทบาทสมมุติ
4. ชิ้นงาน
5. การนำเสนอชิ้นงาน

6. การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต 2. ชิ้นงาน 3. การนำเสนอชิ้นงาน

7. ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(ตรวจสอบ / นิเทศ / เสนอแนะ / วิจารณ์)

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

8. บันทึกหลังสอน

8.1 ผลการสอน

.....

8.2 ปัญหา / อุปสรรค

.....

8.3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

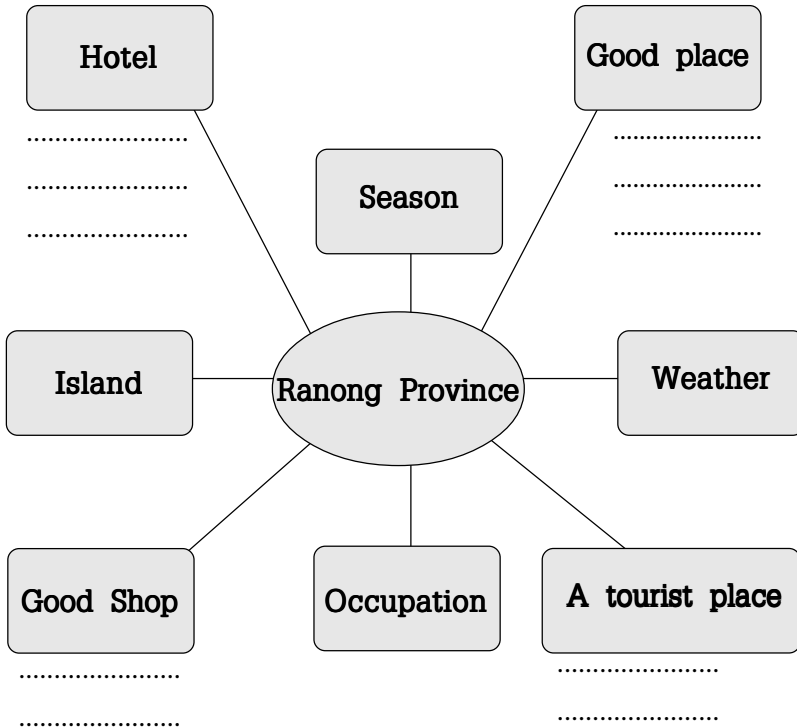
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตัวอย่าง ใบความรู้สำหรับนักเรียน
การเขียนข้อมูลในท้องถิ่นแบบ Web

ตัวอย่าง แบบประเมินการนำเสนอชิ้นงาน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชั้นที่	น้ำเสียง	ความคล่องแคล่ว	การสื่อสาร	ความถูกต้อง	ชิ้นงาน	รวม	หมายเหตุ
	2	2	2	2	2	10	
1							
2							

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตัวอย่างที่ 3

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษหลัก 10 อ.016

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2547

เรื่อง การเล่าข้อความสั้นๆ โดยใช้ Indirect Speech เวลา 2 คาบ

1. สาระสำคัญ

ความสามารถในการเล่าเรื่องหรือข้อความสั้น ๆ โดยใช้ Indirect Speech ได้ จะช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้อย่างมีความหมายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง เล่าข้อความสั้น ๆ โดยใช้ Indirect Speech ได้

2.2 ประสงค์นำทาง

2.2.1 อธิบายความหมายและการใช้ Indirect Speech ประโยคบอกเล่าได้

2.2.2 พุดและเขียนข้อความโดยใช้ Indirect Speech ประโยคบอกเล่าตามที่กำหนดได้

2.2.3 เล่าเรื่องหรือข้อความสั้น ๆ โดยใช้ Indirect Speech ประโยคบอกเล่าได้ตามต้องการ

3. เนื้อหา

Affirmative Indirect Speech

Direct : Sak says, " I like studying English."

Indirect : Sak says (that) he likes studying English.

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

คาบที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)

4.1 นักเรียนเล่นเกมกระซิบ (Whisper) โดยนักเรียนที่อยู่ต้นแถวของแต่ละแถว จะออกไปฟังประโยค "She tell me that she sells

sea shells by the seashore.” จากครู และจำมากระซิบ สมาชิกคนที่ 1 ในแถว และสมาชิกคนที่ 1 กระซิบต่อคนที่ 2 ไปเรื่อย ๆ สมาชิกคนสุดท้ายของแต่ละแถวจะเล่าข้อความที่ได้ยินให้เพื่อนฟังทุกแถว แล้วครูเขียนเฉลยบนกระดาน แถวใดพูดข้อความได้ถูกต้องจะได้รับคำชมเชยจากครูและเพื่อน ๆ

4.2 แจ่งจุดประสงค์การเรียนรู้โดยเขียนบนกระดาน ดังนี้ “เล่าข้อความสั้น ๆ โดยใช้ Indirect Speech ได้” นักเรียนอ่านพร้อมกัน

4.3 นักเรียนทำ Pre Test On Affirmative Indirect Speech (5 นาที)

ขั้นให้ความรู้ใหม่ (Presentation)

4.4 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ศึกษาใบความรู้เรื่อง Affirmative Indirect Speech

ตัวแทนกลุ่มที่ถูกสุ่มอธิบายสรุปความหมายและการเปลี่ยน Direct Speech เป็น Indirect Speech ครูและเพื่อนช่วยเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

4.5 ครูชูภาพดาราสาว และพูดกับนักเรียนคนที่ 1 นักเรียนคนที่ 1 เล่าให้นักเรียนคนที่ 2 ฟัง ดังนี้

T : I'm a movie star.

S1 : (To S2) She says (that) she is a movie star.

T : I want to be a super star.

S1 : (To S2) She says (that) she wants to be a super star.

4.6 ครูชูภาพดาราสาว นักเรียนคนที่ 1 พูดกับนักเรียนคนที่ 2 นักเรียนคนที่ 2 เล่าให้นักเรียนคนที่ 3 ฟัง เพื่อน ๆ ทุกคน พูดตาม นักเรียนคนที่ 1 และ 2 ดังนี้

S1 : I'm a movie star.

S2 : (To S3) She says (that) she is a movie star.

S1 : I want to be a super star.

S2 : (To S3) She says (that) she wants to be a super star.

ขั้นฝึก (Practice)

4.7 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 3 คน โดยแบ่งกันเป็น S1, S2, S3 ทุกกลุ่มรับแถบประโยค S1 ได้รับประโยค I'm hungry. S2 ได้รับประโยค She says (that) she is hungry. แล้วฝึกเล่าข้อความในกลุ่มสลับกันจนคล่อง ดังนี้

S1 : (To S2) I'm hungry.

S2 : (To S3) She says (that) she is hungry.

4.8 นักเรียนกลุ่มที่ถูกสุ่ม เล่าข้อความให้เพื่อน ๆ ฟัง ครูและเพื่อน ๆ ชมเชยด้วยการปรบมือ

4.9 นักเรียน S1 ของแต่ละกลุ่มรับแถบประโยค I like studying English. แล้วฝึกเล่าข้อความในกลุ่มสลับกันจนคล่อง ดังนี้

S1 : (To S2) I like studying English.

S2 : (To S3) She says (that) she likes studying English.

4.10 นักเรียนกลุ่มที่ถูกลืม เล่าข้อความให้เพื่อน ๆ ฟัง ครู และเพื่อน ๆ ชมเชยด้วยการปรบมือ

4.11 นักเรียนในกลุ่มทำแบบฝึกหัดในใบงาน (Worksheet No.1) แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ และครูเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

4.12 นักเรียนทุกกลุ่มรับมอบหมายงาน การเขียนประโยค หรือข้อความของตนเองโดยใช้ Affirmative Indirect Speech เพื่อ เล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง และส่งผลงานในคาบต่อไป

คาบที่ 2

ขั้นนำไปใช้ (Production)

4.13 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน การเล่าข้อความของตนเองโดยใช้ Affirmative Indirect Speech เพื่อเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยให้เพื่อน ๆ 2 กลุ่ม ประเมินผลงานของนักเรียนกลุ่มอื่น 1 กลุ่ม

เช่น	กลุ่ม 2 และ 3	ประเมินกลุ่ม 1
	กลุ่ม 4 และ 5	ประเมินกลุ่ม 2
	กลุ่ม 6 และ 7	ประเมินกลุ่ม 3
	กลุ่ม 8 และ 9	ประเมินกลุ่ม 4 ฯลฯ

4.14 นักเรียนทำ Post Test on Affirmative Indirect Speech

5. สื่อ / อุปกรณ์

5.1 แลปประโยค 2 ชุด

5.2 ใบความรู้ เรื่อง Affirmative Indirect Speech

5.3 ใบงาน (Worksheet) เรื่อง Affirmative Indirect Speech

5.4 เกมกระซิบ (Whisper Game)

6. การวัด / ประเมินผล

6.1 วิธีวัด / ประเมิน

6.1.1 การทำ Pre / Post Test on Affirmative Indirect Speech

6.1.2 ตรวจสอบคำตอบในใบงาน (Worksheet)

6.1.3 ประเมินการพูดเล่าข้อความ

6.1.4 สังเกตการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

6.2 เครื่องมือวัด / ประเมินผล

6.2.1 Pre / Post Test on Affirmative Indirect Speech

6.2.2 ใบงาน (Worksheet)

6.2.3 แบบประเมินการพูดเล่าข้อความ

6.2.4 แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

6.3 เกณฑ์การวัด / ประเมิน

6.3.1 ทำ Post Test ได้ถูกต้อง 90%

6.3.2 ทำใบงานได้ถูกต้อง 90%

6.3.3 เกณฑ์ประเมินการพูดเล่าข้อความโดยใช้ Affirmative Indirect Speech

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การประเมินผล จากคะแนนรวม
- เนื้อหาสาระ 5 คะแนน	4-5 หมายถึง ดี	12 - 15 หมายถึง ดี
- การใช้ภาษา 5 คะแนน	2-3 หมายถึง พอใช้	7 - 11 หมายถึง พอใช้
- การออกเสียง 5 คะแนน	0-1 หมายถึง ต้องปรับปรุง	0 - 6 หมายถึง ต้องปรับปรุง
รวม 15 คะแนน		

6.3.4 เกณฑ์การประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม นักเรียน
มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มร่วมกัน 80 % ตามเกณฑ์ดังนี้

ประเด็นประเมิน (ข้อละ 3 รวม 15 คะแนน)	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การประเมินผล จากคะแนนรวม
- การแบ่งหน้าที่ทำงาน	4-5 หมายถึง ดี	12 - 15 หมายถึง ดี
- การรับฟังความคิดเห็น	2-3 หมายถึง พอใช้	7 - 11 หมายถึง พอใช้
- การติดตาม / ปรับปรุงงาน	0-1 หมายถึง ต้องปรับปรุง	0 - 6 หมายถึง ต้องปรับปรุง
- การตัดสินใจร่วมกัน		

7. กิจกรรมเสนอแนะ

7.1 นักเรียนทำการบ้านในหนังสือเรียน ชื่อ หน้า และ
ส่งครูในวันรุ่งขึ้น

ตัวอย่าง แบบทดสอบ

Pre / Post Test on Affirmative Indirect Speech

Eng. 016 Fundamental English 10, M.3

.....

Direction : Choose the correct answer for each item.

My father always says that he.....1.....me to continue my studying in Khon Kaen City. But my mother often.....2.....she doesn't want me to leave her. She3.....she.....4.....me to stay with her. For me I says that I...5....studying here but I want to take extra courses in Khon Kaen City. I have to prepare the university entrance exams in the future.

1. a) want b) wants c) wanted d) wanting
2. a) said b) will say c) says that d) saying that
3. a) says b) will say c) said that d) is saying that
4. a) want b) wants c) wanted d) wanting
5. a) would love b) loved c) will love d) love

Answer Key

Pre / Post Test on Affirmative Indirect Speech

1. b) 2. c) 3. a) 4. b) 5. d)

ตัวอย่าง แบบประเมินการเล่าข้อความ**โดยใช้ Affirmative Indirect Speech**

วิชา อ.016 ภาษาอังกฤษหลัก 10 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/.....

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การประเมินผล จากคะแนนรวม
- เนื้อหาสาระ 5 คะแนน	4-5 หมายถึง ดี	12 - 15 หมายถึง ดี
- การใช้ภาษา 5 คะแนน	2-3 หมายถึง พอใช้	7 - 11 หมายถึง พอใช้
- การออกเสียง 5 คะแนน	0-1 หมายถึง ต้องปรับปรุง	0 - 6 หมายถึง ต้องปรับปรุง
รวม 15 คะแนน		

กลุ่มที่	รายงานการประเมิน			คะแนน รวม (15)	ผลการ ประเมิน
	เนื้อหาสาระ (5)	การใช้ภาษา (5)	การออกเสียง (5)		
1					
2					
3					

ลงชื่อ นักเรียนผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....

ลงชื่อครูผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....

ตัวอย่าง แบบสังเกตการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
วิชา อ.016 ภาษาอังกฤษหลัก 10 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/.....

เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การประเมินผลจากคะแนนรวม
3 หมายถึง ดี	12 - 15 หมายถึง ดี
2 หมายถึง พอใช้	7 - 11 หมายถึง พอใช้
1 หมายถึง ต้องปรับปรุง	0 - 6 หมายถึง ต้องปรับปรุง

กลุ่มที่	รายงานการประเมิน			คะแนนรวม (15)	ผลการประเมิน
	เนื้อหาสาระ (5)	การใช้ภาษา (5)	การออกเสียง (5)		
1					
2					
3					

ลงชื่อ นักเรียนผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....

ลงชื่อครูผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....

ตัวอย่างที่ 4**แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ****วิชา อ. 016 (อ. C22 ก.)ข****ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3****เรื่อง If Clause****จำนวน 2 คาบ****1. สาระสำคัญ**

การพูดและการเขียนประโยคเงื่อนไข นักเรียนต้องเรียนรู้โครงสร้างของประโยคที่ซับซ้อน และฝึกภาษาตามสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว แม่นยำ สามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้**จุดประสงค์ปลายทาง**

นักเรียนสามารถพูดและเขียนประโยคโดยใช้โครงสร้างที่ซับซ้อนได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกโครงสร้างของประโยคเงื่อนไขได้ถูกต้อง
2. เขียนประโยคโดยใช้โครงสร้างที่ซับซ้อนได้
3. ให้คำบรรยายภาพโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ที่ซับซ้อน
4. ฟังบทสนทนาสั้น ๆ สามารถตอบคำถามได้

3. คุณลักษณะจริยธรรมและคุณธรรมที่พึงประสงค์

- มีความสามัคคีในหมู่คณะ
- มีระเบียบวินัย
- ตรงต่อเวลา

4. เนื้อหาสาระ

1. เรื่อง Speaking and Writing. If Clause for communication.

2. การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

- บอกผลการกระทำของเงื่อนไข

If Nicloe comes here, she will sing “I am Budsaba”

If you study hard, you will pass the exam.

3. Grammar.

If (ถ้า) มีวิธีใช้เหมือน when, as soon as, until และ
กริยาหลัง If จะเป็น Present Simple ส่วนกริยาอีกส่วนหนึ่งจะเป็น
Future.

**Ex: If it rains, I stay in the car
I will marry you if you ask me.**

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

(การจัดห้องเรียน : จัดเป็น 5 กลุ่ม)

Warm up : บทบาทสมมติของนักเรียน (ตามเงื่อนไขของประโยค)

VS

P1. (Presentation)

1. ควรพูด Today I have something for you. If you see
them, you will surprise.

2. ครูค่อย ๆ ดึง Big Postcard ออกมาจากซอง และนำเข้าสู่บทสนทนา

Ex. : T : Guess Who is / are / he / she / they ?

S : He is James.

T : Who wants to be James ?

S : เมื่อได้นักเรียนที่ต้องการเป็น James.

T : If James come here, I will shakes hand with him.

หมายเหตุ : 1. ขณะที่ครูพูดประโยคเงื่อนไข นักเรียนจะเล่นบทบาทไปตามความหมายของ ประโยค แล้วครูให้ Big Postcard ไปกับ James นำกลับไปกลุ่มของตัวเอง และให้ชื่อกลุ่มว่า James.

2. ครูนำเสนอจนครบ Big Postcard 5 ใบ

P2. (Practice) กิจกรรมฝึก

1. แต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่อยู่บน Postcard แล้วนำเสนอ
2. ทุกกลุ่มเปิด Postcard แล้วอ่านคำสั่ง ทำกิจกรรมตามคำสั่ง (กลุ่มใดเสร็จก่อนให้จับมือกัน แล้วพูดคำว่า Hey) ครูจะจดชื่อไว้บนบอร์ดตามลำดับที่ทำเสร็จ

3. ขณะที่นักเรียนทำแบบฝึก (ครูนำแผ่นป้ายเฉลยซึ่งมีกระดาษปิดแถบประโยคไว้ขึ้นติดบนบอร์ด)

4. เมื่อทุกกลุ่มทำเสร็จ ให้นักเรียนช่วยกันเฉลย ครูจะคอยช่วยเปิดแถบประโยคให้ดูทีละข้อว่าถูกหรือผิด แล้วร่วมกันอภิปราย (เช็คคะแนนแต่ละกลุ่มขึ้นบอร์ด)

P3. (Production) กิจกรรมสรุปและนำไปใช้

1. ครูแจกกระดาษและปากกาเคมีให้แต่ละกลุ่ม ช่วยกันแต่งประโยค If Clause กลุ่มละ 1 ประโยค แล้วนำ Present

2. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบผลงานแต่ละกลุ่มว่า ถูก ผิดอย่างไร และให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าที่ผิดเพราะอะไร และจะแก้ไขได้ถูกต้องได้อย่างไร (เช็คคะแนนขึ้นบอร์ด)

3. ครูหยิบบัตรภาพ ที่มีประโยคประกอบขึ้นโชว์ให้นักเรียนดู และให้อ่านพร้อมกัน 2 ภาพ (แทรกการถามตอบโดยใช้คำตอบจากภาพ)

T : What will happen if you

S : If I

4. ครูหยิบบัตรภาพที่ไม่มีประโยคให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยค (แทรกการถามตอบอีกเช่นกัน)

T : What will happen if you

S : If I

5. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดประโยคถามตอบ แล้ว Present (ให้พุดนำเสนอ 2 คน) แต่ละกลุ่มช่วยกันฟังว่าถูกต้องหรือเปล่า ถ้ามีการผิดพลาดให้ช่วยกันแก้ไข (เช็คคะแนนขึ้นบอร์ด : สรุปคะแนนดูว่ากลุ่มใดเป็น The Winner)

6. ให้นักเรียนจับคู่กันคิดสร้างบทสนทนาและวาดรูปประกอบ แล้วนำ Present

6. สื่อการเรียนการสอน

1. Big Postcard จำนวน 5 ชุด
2. บัตรภาพ
3. แถบประโยค
4. แผ่นป้ายเฉลย Big Postcard.
5. บทบาทสมมติ

7. การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
2. การร่วมกิจกรรม (ใช้ใบประเมิน)
3. แบบฝึก
4. ชิ้นงาน
5. การนำเสนอ

8. กิจกรรมเสนอแนะ

แหล่งความรู้เพิ่มเติมจาก Discoveries (เสริมให้พัฒนารอบด้าน)

Book 3 บทที่ 26, 27, 28 และ 47

9. ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(ตรวจสอบ / นิเทศ / เสนอแนะ / รับรอง)

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง.....

10. บันทึกหลังสอบ

10.1 ผลการสอบ

.....

10.2 ปัญหา / อุปสรรค

.....

10.3 ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

ตัวอย่างที่ 5

แผนการสอน ภาษาอังกฤษหลัก 6 อ 012

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

เรื่อง การบรรยายภาพคน จำนวน 1 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเรียนรู้ด้วยภาพและของจริงจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ สามารถใช้ภาษาบอกลักษณะของบุคคลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เป็นประโยชน์ต่อการนำภาษาไปใช้สื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้ต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนบรรยายภาพหรือของจริงได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 ทบทวนคำศัพท์ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและคำคุณศัพท์ (Adjective)

2.2.2 ฝึกการออกเสียงคำศัพท์และจับคู่คำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้ามได้

2.2.3 ตอบคำถามเกี่ยวกับภาพได้

2.2.4 นักเรียนบรรยายภาพได้

3. เนื้อหาสาระทางภาษา (Language Items)

3.1 Vocabulary : Parts of body.

3.2 Adjective : good, bad, tall, short, fat, thin, beautiful, handsome, ...etc.

3.3 Structure : Subject + Verb to be + adjective
Subjective + Verb to have got +

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (Procedure activities)

คาบที่ 1

1. ชื่นเสนอเนื้อหา (Presentation)

1.1 นักเรียนรับทราบจุดประสงค์

1.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

1.3 เมื่อนักเรียนได้ทำแบบทดสอบก่อนเรียนแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่านักเรียนต้องการรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบรรยายภาพคน (คาดเดาว่า น่าจะเป็น Parts of body & How to use “adjective”big / tall /)

1.4 ทบทวน Parts of body โดยให้นักเรียนชี้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ตามที่ครูสั่ง เช่น point to your nose. (arm / eye / ear / hair / hand etc.)

1.5 นักเรียนอาสาสมัครชี้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายบนป้ายนิเทศและทุกคนออกเสียงคำศัพท์ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายพร้อมกัน แล้วสุ่มเรียกนักเรียน 2 - 3 คน ออกมาอ่านออกเสียง

1.6 นักเรียนจับคู่เล่นเกม Touch your (Parts of body) โดยผลัดกันสั่งเพื่อนคนละ 5 ครั้ง ใครจับได้ถูกต้องและเร็วที่สุดเป็นผู้ชนะ

1.7 ทบทวนคำศัพท์ที่เป็น Adjectives ประมาณ 10 คำ โดยฝึกการออกเสียงแล้วให้นักเรียนเล่นเกมหาคู่ (Buddy Game) จากบัตรคำที่ครูแจกให้คนละ 1 คำ โดยให้นักเรียนที่มีบัตรคำ ริงหาคู่ที่มีคำตรงกันข้ามกับที่ตนได้รับ ใครหาคู่ได้ถูกต้องและเร็วกว่าจะเป็นผู้เรียน

1.8 นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง Adjectives แล้วช่วยกันสรุปการใช้คำ Adjectives พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้นักเรียนดูการสรุปบทเรียนจาก CAI อีกครั้ง ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากใบความรู้เป็นการบ้านมาส่งครูในวันรุ่งขึ้น

2. ขั้นการฝึก (Practice)

2.1 นักเรียนดูภาพนักฟุตบอล เดวิด แบคแคม บนกระดาน แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ เช่น

- Who is he ?
- What does he do ?

- Is he tall or short
- Has he got short hair
- Do you like him?etc.

ให้นักเรียนร่วมกันนำประโยคคำตอบเหล่านี้ไปเรียงให้เป็นเรื่องเพื่อ
บรรยายภาพ

2.2 นักเรียนอาสาสมัคร 1-2 คน ออกมาฝึกบรรยายภาพ
แบบแคม โดยใช้คำตอบจากแนวคำถาม ส่วนที่เหลือช่วยกันตรวจสอบ
ความถูกต้องของประโยค เช่น

Beckam is a football player. He's tall. He has
got blue eyes and blonde hair. He's handsome. He is good
at football. I like him very much.

3. ขั้นตอนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

คาบที่ 2

3.1 ทบทวนคำศัพท์โดยให้นักเรียนเล่นเกม Bingo Game

3.2 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือก
ภาพบุคคลสำคัญ ดาราหรือผู้มีชื่อเสียงที่เตรียมมาคนละ 1 ภาพ มา
ติดบนกระเป่าผนัก แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมาพูดบรรยายโดยใช้
แนวข้อ 2.2 เพื่อทายเพื่อน โดยจบด้วยประโยคคำถาม Who is he
/ she ? ตัวอย่างการทายนักเรียนในห้องเรียน

S1 : He has got short hair. He's fat and tall. He likes
to smile. He eats too much. But he is handsome. Who is he?

S2 : He is Aggapun.

3.3 นักเรียนเลือกภาพบุคคลสำคัญ ดาราหรือผู้มีชื่อเสียงที่เตรียมมาคนละ 1 ภาพไปติดไว้บนกระเป่าบัตรคำหน้าชั้น นักเรียนผลัดกันออกมาทายภาพ ส่วนที่เหลือทายว่าเป็นภาพใคร ทำเช่นนี้ 2-3 คน

3.4 นักเรียนนำภาพที่แต่ละคนเตรียมมาวางบนโต๊ะแล้วทายกันภายในกลุ่มโดยผลัดกันทายเพื่อน ตรวจสอบความถูกต้องโดยครูสุ่มเรียกออกมาหน้าชั้น 1-2 กลุ่ม นักเรียนไปเขียนภาพประโยคบรรยายภาพมาส่งวันรุ่งขึ้นคนละ 1 ภาพ

3.5 ครูแจกแบบทดสอบหลังเรียน นักเรียนทำแบบทดสอบ

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

5.1 บัตรคำศัพท์ Antonym Adjectives

5.2 บัตรประโยค

5.3 รูปภาพดารา บุคคลผู้มีชื่อเสียงหรือบุคคลสำคัญ

5.4 ใบความรู้ที่ 12 เรื่อง Adjectives

5.5 เกม Touch your body / Buddy Game / Bingo Game

6. การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง

6.1 สังเกตพฤติกรรมการขณะปฏิบัติกิจกรรม

1. การทบทวนคำศัพท์

2. การจับคู่คำศัพท์ / การเล่นเกม

3. การเขียนประโยคบรรยายภาพ

4. การพูดบรรยายภาพ

6.2 ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน / หลังเรียน

6.3 เกณฑ์การผ่านร้อยละ 50

7. กิจกรรมเสนอแนะ

7.1 ครูสรุปปัญหาที่พบแล้วนัดหมายนักเรียนให้มาศึกษาการใช้ Adjective เพิ่มเติมจากบทเรียนสำเร็จ

7.2 นักเรียนจัดทำเกมบนป้ายนิเทศให้หัวข้อ Who is he / she?

8. ส่วนประกอบท้ายแผนการสอน

8.1 ใ้ใบความรู้ที่ 12 เรื่อง Adjectives

8.2 แบบทดสอบก่อนเรียน / หลังเรียน

8.3 เฉลยใบความรู้ที่ 12 เรื่อง Adjectives

8.4 เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน / หลังเรียน

8.5 แบบสังเกตพฤติกรรม

8.6 บันทึกหลังการใช้แผน

ตัวอย่างที่ 6

แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษอ่าน - เขียน อ 025

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2544

เรื่อง Spaghetti Straps Attack! จำนวน 1 คาบ

1. สาระสำคัญ

การอ่านข้อความต่าง ๆ จะช่วยพัฒนาความคิดอย่างมี
วิจาร์ณญาณและทักษะทางภาษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาสื่อสาร
ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง อ่านบทความแล้วระบุรายละเอียด
และแสดงความคิดเห็นได้เหมาะสม

2.2 ประสงค์นำทาง

2.2.1 อธิบายความหมายของศัพท์ สำนวน และประโยค
ที่เกี่ยวข้องได้ถูกต้อง

2.2.2 ระบุนิยามเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง

2.2.3 ระบุรายละเอียดของเรื่องได้ถูกต้อง

2.2.4 อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้
เหมาะสม

3. เนื้อหา

3.1 บทความเรื่อง Spaghetti Straps Attack ! จาก
หนังสือพิมพ์ Student Weekly

3.2 Vocabulary : (15 คำ)

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre - Read)

4.1 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยพูดและเขียนบนกระดาน”
อ่านบทความแล้วระบุนรายละเอียดและแสดงความคิดเห็นได้เหมาะสม”

4.2 นักเรียนดูชื่อเรื่อง “Spaghetti Straps Attack!” บน
กระดานและช่วยกันอธิบายความหมายของชื่อเรื่อง ครูช่วยเพิ่มเติม
ให้สมบูรณ์ และตอบคำถาม

T : What are you going to read ?

Ss : (Spaghetti Straps Attack!)

4.3 นักเรียนดูภาพหญิงสวมเสื้อสายเดี่ยว และเสนอคำศัพท์ที่
เกี่ยวข้องกับ Spaghetti Straps or blouse แล้วร่วมกันอธิบาย
ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง ครูเป็นผู้ช่วยเหลือในการตั้งศัพท์ที่
เกี่ยวข้องในการอ่านมาอธิบาย

4.4 นักเรียนและครูช่วยกันติดบัตรคำศัพท์และบัตรความหมาย
คละกันบนกระดาน และนักเรียนแข่งขันกันเป็นแถว ในการจับคู่บัตร
คำศัพท์และบัตรความหมาย โดยติดคู่กันบนกระดาน แถวที่ได้
จำนวนศัพท์ถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

4.5 นักเรียนออกเสียงคำศัพท์และความหมายในกระดาน ตามครู
กิจกรรมขณะอ่าน (While - Reading)

4.6 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน อ่านเรื่อง

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด, 2545.

วิชาการ, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545

..... . **เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

ดร.รุ่ง แก้วแดง

ดร.นงราม เศรษฐวุฒินิช

นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล

เลขาธิการสภาการศึกษา

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษา

และพัฒนาการเรียนรู้

ผู้พิจารณารายงาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์

นักวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรางศรี พณิชยกุล

รองศาสตราจารย์สมจิต สวธนไพบูลย์

อาจารย์เรณู ลิกขชาติ

ผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวสมรัชนีกร อ่องเอิบ

นางสาวกรกมล จึงสำราญ

ดร.ฟ้ามู่ย เรื่องเลิศบุญ

กลุ่มครู/คณาจารย์

นางสาวสมรัชนีกร อ่องเอิบ

นางสาวสุวิมล เล็กสุขศรี

นางสาวอุษา คงสาย

นางสาวกรกมล จึงสำราญ

นางสาวภัทนิดา พันธุ์มเสน

ดร.ฟ้ามู่ย เรื่องเลิศบุญ

นางสาวณุตตรา แทนชา

ผู้จัดทำ บรรณาธิการ และเรียบเรียง

ดร.ฟ้ามู่ย เรื่องเลิศบุญ

นางสาวกรกมล จึงสำราญ

ผู้ประสานงาน

นายสมยศ พันธุ์โฬารกุล

นางจวีร์ภรณ์ จันทร์มาฏ